

Bakalářská práce

Specifika povolání všeobecné sestry v Armádě České republiky

Studijní program:

B5341 Ošetrovatelství

Studijní obor:

Všeobecná sestra

Autor práce:

Jakub Cikryt

Vedoucí práce:

Ing. Barbora Mašková

Fakulta zdravotnických studií

Liberec 2023

Zadání bakalářské práce

Specifika povolání všeobecné sestry v Armádě České republiky

<i>Jméno a příjmení:</i>	Jakub Cikryt
<i>Osobní číslo:</i>	D19000124
<i>Studijní program:</i>	B5341 Ošetrovatelství
<i>Studijní obor:</i>	Všeobecná sestra
<i>Zadávací katedra:</i>	Fakulta zdravotnických studií
<i>Akademický rok:</i>	2021/2022

Zásady pro vypracování:

Cíle:

1. Popsat podmínky pro výkon povolání všeobecné sestry v Armádě České republiky.
2. Zjistit činnosti vykonávané všeobecnou sestrou v Armádě České republiky.
3. Zjistit průběh přípravy výkonu povolání všeobecné sestry v Armádě České republiky.

Teoretická východiska (včetně výstupu z kvalifikační práce):

Všeobecné sestry působící v Armádě České republiky se setkávají se specifiky (např. ovládání střelných zbraní či provádění první pomoci a ošetrovatelské péče v polních podmínkách), která nejsou v civilní praxi zcela běžná. Na základě zpracování bakalářské práce budou popsány odlišnosti v náplni práce všeobecné sestry v civilním sektoru a všeobecné sestry působící ve zdravotnickém úseku v Armádě České republiky – zde se může jednat o působnost všeobecných sester v rámci rot, posádkových ošetroven, praporečních nebo plukovních obvažišť, polních nemocnic či jiných pracovišť vyžadujících přítomnost všeobecných sester. Následně budou analyzovány činnosti a průběh přípravy na výkon všeobecné sestry v Armádě České republiky.

Výstupem bakalářské práce bude prezentace v PowerPointu.

Výzkumné předpoklady / výzkumné otázky:

1. Výzkumná otázka nestanovena. Popisný cíl.
2. Jaké činnosti vykonává všeobecná sestra v Armádě České republiky?
3. Jaký je průběh přípravy k výkonu povolání všeobecné sestry v Armádě České republiky?

Metoda: Kvalitativní výzkum

Technika: Polostrukturovaný rozhovor

Místo a čas realizace výzkumu:

Místo: Jednotlivé vojenské útvary v Armádě České republiky.

Čas: listopad 2021 – únor 2022.

Vzorek:

Respondenti: Všeobecné sestry v Armádě České republiky, počet: po dosažení teoretické saturace.

Rozsah práce:

Rozsah bakalářské práce činí 50–70 stran (tzn. 1/3 teoretická část, 2/3 výzkumná část)

Forma zpracování kvalifikační práce:

Tištěná a elektronická.

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy:

Forma zpracování práce:

Jazyk práce:

tištěná/elektronická

čeština

Seznam odborné literatury:

Základní seznam odborné literatury:

BOŠTÍKOVÁ, Vanda. 2019. The role of the military sector during ebola epidemic in West Africa. *Military Medical Science Letters*. **88**(1), 11-18. DOI 10.31482/mmsl.2018.031.

CAMBEL, John. E. 2020. *Tactical Medicine Essentials*. Burlington, MA: Jones and Bartlett Publishers. ISBN 978-12-840-3029-7.

HORÁČEK, Jan. M. 2019. Internal medical disciplines in the ministry of defence – the current state and options for further development. *Military Medical Science Letters*. **88**(3), 139-148.

DOI 10.31482/mmsl.2019.014.

KRÁL, Petr et al. 2018. Úloha mezinárodní spolupráce při rozvoji schopností Armády České republiky v oblasti vojenského zdravotnictví. *Vojenské rozhledy*. **27**(3), 105-128. ISSN 1210-3292.

KUNČOVÁ, Adéla et al. 2018. Psychická zátěž na zahraničních operacích z pohledu českých vojáků. *Vojenské rozhledy*. **27**(3), 141-153. ISSN 1210-3292.

NATIONAL ASSOCIATION OF EMERGENCY MEDICAL TECHNICIANS. 2019. *TEEC: Tactical Emergency Casualty Care*. Burlington, MA: Jones and Bartlett Publishers. ISBN 978-12-844-8387-1.

PLEVOVÁ, Ilona et al. 2021. *Sestra a akutní stavy od A do Z*. Praha: Grada. ISBN 978-80-271-0890-9.

PLODR, Michal et al. 2020. *Urgentní péče v poli*. Brno: Univerzita obrany v Brně. ISBN 978-80-7582-159-1.

SOUMAROVÁ, Jitka et al. 2018. Vývoj tělesné připravenosti vojáků během základního výcviku v Armádě České republiky. *Vojenské rozhledy*. **27**(2), 83-94. ISSN 1210-3292.

SVOBODA, Jiří. 2018. Rozvoj záchrany odloučených osob ve vojenských operacích. *Vojenské rozhledy*. **27**(1), 107-114. ISSN 1210-3292.

ŠÍN, Robin et al. 2017. *Medicína katastrof*. Praha: Galén. ISBN 978-80-7492-295-4.

Vedoucí práce:

Ing. Barbora Mašková

Fakulta zdravotnických studií

Datum zadání práce:

30. listopadu 2021

Předpokládaný termín odevzdání: 29. července 2022

L.S.

prof. MUDr. Karel Cvachovec, CSc.,

MBA

děkan

Prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci jsem vypracoval samostatně jako původní dílo s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím mé bakalářské práce a konzultantem.

Jsem si vědom toho, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu Technické univerzity v Liberci.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědom povinnosti informovat o této skutečnosti Technickou univerzitu v Liberci; v tomto případě má Technická univerzita v Liberci právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Současně čestně prohlašuji, že text elektronické podoby práce vložený do IS/STAG se shoduje s textem tištěné podoby práce.

Beru na vědomí, že má bakalářská práce bude zveřejněna Technickou univerzitou v Liberci v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů.

Jsem si vědom následků, které podle zákona o vysokých školách mohou vyplývat z porušení tohoto prohlášení.

Poděkování

Rád bych poděkoval především Ing. Barboře Maškové za ochotu, vstřícnost a trpělivost, kterou mi věnovala během zpracování bakalářské práce. Dále bych rád poděkoval respondentům, kteří si našli čas na vyplnění dotazníku.

ANOTACE

Specifika povolání všeobecné sestry v Armádě České republiky

Tématem bakalářské práce jsou specifika povolání všeobecné sestry v Armádě České republiky. Teoretická část se zabývá specifiky výkonu povolání všeobecných sester v Armádě České republiky oproti výkonu povolání všeobecných sester v civilním sektoru. Výzkumná část bakalářské práce obsahuje analýzu a vyhodnocení dat získaných z dotazníku. Cílem této práce je přiblížit, s jakými specifiky výkonu povolání všeobecné sestry v Armádě České republiky se setkávají zdravotničtí pracovníci a jak probíhal jejich vstup do AČR. Výstupem práce je prezentace v PowerPointu.

Klíčová slova

Armáda České republiky, specifika, všeobecná sestra

ANNOTATION

Specifics of the profession of a general nurse in the Army of the Czech Republic

The topic of the bachelor's thesis is the specifics of the profession of a general nurse in the Army of the Czech Republic. The theoretical part describing the specifics of the profession of general nurses in the Army of the Czech Republic compared to the performance of the profession of general nurses in the civilian sector. The research part of the bachelor's thesis contains the analysis and evaluation of the data obtained from the questionnaire. The purpose of this work is to describe the specifics of the profession of a general nurse in the Army of the Czech Republic encountered by medical workers and how their entry into the AČR. The output of the work is a PowerPoint presentation.

Keywords

Army of the Czech Republic, specifics, general nurse

Obsah

Seznam symbolů a zkratek	9
1 Úvod.....	10
2 Teoretická část	12
2.1 Podmínky pro výkon povolání všeobecné sestry v AČR.....	12
2.2 Speciální zdravotnické pomůcky	12
2.3 Výzbroj a výstroj AČR.....	13
2.4 Zdravotnická technika	15
2.5 Podmínky fyzické zdatnosti pro vstup do Armády České republiky	16
2.6 Činnost vykonávaná všeobecnou sestrou v Armádě České republiky	17
2.7 Rozdělení vojenských zdravotnických pracovišť	18
2.8 Činnost všeobecných sester na praporečnických obzvláštních	19
2.9 Všeobecné sestry v zahraničních operacích	19
2.10 Všeobecné sestry v AČR za pandemie covid-19	21
2.11 Průběh přípravy k výkonu povolání všeobecné sestry v AČR.....	22
2.11.1 Reformace v profesionální armádu	22
2.11.2 Rekrutační středisko	22
2.11.3 Testy fyzické zdatnosti	22
2.11.4 Výcvik na Vojenské akademii ve Vyškově	23
3 Praktická část	25
3.1 Cíle a výzkumné předpoklady/otázky	25
3.2 Metody	25
3.2.1 Charakteristika výzkumného vzorku	26
3.3 Analýza výzkumných dat.....	27
3.4 Vyhodnocení cílů a výzkumných otázek/předpokladů	37
4 Diskuze	41
5 Návrh doporučení pro praxi	49

6	Závěr	50
	Seznam použité literatury	51
	Seznam tabulek	53
	Seznam příloh	54

Seznam symbolů a zkratek

AČR	Armáda České republiky
aj.	a jiné
atd.	a tak dále
AZ	aktivní zálohy
BZ	brašna záchranářská
C.A.T.	Combat Application Tourniquet
CLS	Combat Life Saver
CT	Computer Thomography
č.	číslo
HZS	hasičský záchranný sbor
IBV	individuální balíček výsadkáře
INLEK	individuální lékárnička
IZS	integrováný zdravotnický systém
kol.	kolektiv
LZTOP	lehký odsunový zdravotnický prostředek
MEDEVAC	medevac evacuation
MTF	Medical Treatment Facility
NATO	North Atlantic Treaty Organization
NRF	Nato Response Force
PČR	Policie České republiky
POKOS	příprava občanů k obraně státu
POP	pojízdná převazovna
POŠ	posádková ošetrovna
s.	strana
Search And Rescue	letecká pátrací a záchranná služba
SERE	Survival Evasion Resistance Extraction
STANAG	Standartizacion agreement
TCCC	Tactical Combat Casualty Care
vz.	vzor
ZZS	záchranný zdravotnický systém

1 Úvod

Cílem této bakalářské práce je popsat pracovní náplň všeobecné sestry v Armádě České republiky (dále jen AČR). O AČR v dnešní době panuje spousta mýtů vzniklých v časech komunismu a její lidově demokratické armády, a proto je důležité uvést některé věci na pravou míru především proto, že od již zmíněných dávných dob nemá AČR stále nejlepší pověst v porovnání s například jednotkami hasičského záchranného sboru nebo zdravotnického záchranného sboru, s nimiž často spolupracuje – např. v době pandemie covid-19. Spousta lidí si myslí, že profesionální vojáci mají služební byty placené z veřejných daní, za což jsou často osočováni. Další dlouho přetrvávající mýtus je, že vojáci po odsloužení patnáctileté služby dostávají výsluhu, z níž si pak pohodlně žijí až do důchodového věku a nemusí tak vykonávat jiné zaměstnání. To jsou asi dva nejčastější mýty o AČR, ale je jich pochopitelně mnohem více.

Dále bychom chtěli poukázat na to, že nástupem všeobecné sestry do AČR její vzdělávání nekončí, naopak, čeká ji spousta odborných kurzů, především na posádkách v Hradci Králové a ve Vyškově. Za všechny bychom uvedli prestižní kurz Urgentní péče v poli. Výuka se specializuje na činnosti zdravotnického personálu na úrovni ROLE 1, kterou plní praporeční obvažiště. Spektrum pacientů zahrnuje především pacienty s traumatickou etiologií, u nichž je třeba identifikovat život ohrožující stav a následně aplikovat život zachraňující výkon, dále pak stabilizovat zdravotní stav a připravit pacienta k transportu na vyšší etapu (Plodr et al., 2020).

Mimo kurzy se všeobecná sestra samozřejmě účastní odborných stáží. Vzhledem k neustálému rozvoji medicíny se zvyšuje nárok na péči o pacienty. Je třeba zvyšovat rozsah svých vědomostí na základě týmové spolupráce a ty potom následně zavádět do praxe v souladu s dodržáním etických norem a práv pacientů (Plevová et al., 2021).

Též je třeba se neustále fyzicky zdokonalovat, jelikož každý rok probíhá výroční a profesní přezkoušení, jehož nesplnění mívá pro vojáky nedobré důsledky. Dále všeobecnou sestru v řadách vojáků mimo odborných zdravotnických kurzů čekají i kurzy nezdravotnického charakteru – např. kurz anglického či jiného jazyka tzv. STANAG – Standartization agreement. Ministerstvo obrany, respektive AČR, se dlouhodobě věnuje jazykovému vzdělávání vojáků. V porovnání s jinými členy NATO nabízí AČR široký rozsah kurzů cizího jazyka, které mají různou úroveň, ale také délku trvání (Šikolová a Holcner, 2020).

V posledních letech se AČR věnuje i programu POKOS – příprava obyvatel k ochraně státu. V rámci programu POKOS vojáci přijíždí do škol a dělají přednášky doplněné praktickým nácvikem, při kterém není výjimkou ani nácvik první pomoci. Příprava občanů k obraně státu byla zahrnuta do vzdělávacího programu základních škol a následně by mělo dojít k její aplikaci i na školy střední (Jurenka, 2019).

Se všeobecnými sestrami působícími v AČR se běžně můžeme setkat i v civilních sektorech, především pak na stážích u zdravotnické záchranné služby nebo na odděleních různých civilních nemocnic, kde převážně působí všeobecné sestry z 6. a 7. polní nemocnice. V posledních dvou letech však měli obyvatelé České republiky největší možnost setkat se s vojenskými všeobecnými sestrami v rámci tzv. odběrových týmů při pandemii covid-19. V AČR též působí všeobecné sestry, které patří do tzv. aktivních záloh (AZ). V praxi to vypadá tak, že všeobecná sestra vykonává svoji běžnou práci a mimo to se párkrát do roka zúčastňuje vojenského cvičení. Vojáci sdružení v aktivních zálohách mohou být pro armádu ideálním způsobem, jak získat z civilního sektoru odborníky, které by bylo problematické udržet např. z finančních důvodů (Hruška, 2016).

2 Teoretická část

2.1 Podmínky pro výkon povolání všeobecné sestry v AČR

Aby mohla všeobecná sestra plnit náležitě svoji roli v podmínkách AČR, musí si osvojit jisté dovednosti a odlišnosti, který systém AČR od každého zdravotnického pracovníka, ať už se jedná o nižší zdravotnický personál, všeobecnou sestru, záchranáře, či lékaře, vyžaduje. Jistá specifika výkonu povolání a speciální pomůcky pro výkon povolání si následovně blíže rozebereme.

Práce všeobecné sestry v AČR má svá specifika. Z velké části se jedná o specifika, která nemají s výkonem povolání v oblasti zdravotnictví nic společného. Ale objevují se i specifika zdravotnická – především použití zdravotnických pomůcek, které se v civilním zdravotnictví nevyskytují, ale často bývají v civilním sektoru zavedeny, jelikož se osvědčily ve válečné medicíně.

Též se jedná o postupy, které se v civilním zdravotnictví nepraktikují. Mimo svoji profesi musí všeobecná sestra v AČR ovládat i manipulaci se střelnými zbraněmi (jak s dlouhými, tak s krátkými), granáty, znát základy topografie, zvyšovat svoji fyzickou kondici a ovládat další schopnosti, které ji odlišují od zdravotních sester v civilním sektoru.

Vojenská zdravotnická služba je primárně určena ke zdravotnickému zabezpečení příslušníků ozbrojených sil. Poskytuje specializovanou zdravotní péči, zdravotnické zabezpečení výcviku na zahraničních operacích (Tichý, 2023).

2.2 Speciální zdravotnické pomůcky

V AČR, ale i v ostatních armádách, se používají pomůcky, které nejsou v civilním sektoru zcela běžné. Za všechny je možné zmínit především tři nejdůležitější:

Izraelský tlakový obvaz (Emergency bandage) – slangově zvaný „izraelák“. Speciálně navržený tlakový obvaz určený ke stavění masivního krvácení. Poprvé byl použit během mírové operace NATO v Bosně a Hercegovině a poté v operaci Trvalá svoboda v Iráku.

Hemostatika (např. QuikClot, Celox, ChitoSAM) – jedná se o tkaninu napuštěnou speciální látkou, která má vliv na srážlivost krve. Používá se na místech, kde nejde efektivně použít C.A.T., např. v tříselech a pažní jamce.

C.A.T. – tzv. turniket, je povinnou výbavou vojáka a je zcela nezastupitelný při stavění masivního krvácení nebo ztrátovém poranění. Vojáci jsou neustále cvičeni v jeho používání, především pak ve správnosti jeho nasazení (Motyčka, 2018).

2.3 Výzbroj a výstroj AČR

Výzbroj a výstroj je to, co vojáka charakterizuje a neodmyslitelně k němu patří. V této kapitole si proto popíšeme jednotlivé položky výzbroje a výstroje, kterou voják běžně používá při plnění svých povinností.

Výzbroj

Se základní výzbrojí se voják seznamuje již od prvního dne základního vojenského výcviku a musí být schopen ji obsluhovat po celou dobu aktivní služby bez ohledu na to, na jaké pozici v armádě působí. V AČR existuje vysoký počet druhů výzbroje a jednotlivě se liší dle toho, k jakému druhu boje slouží (Dosoudil, 2022).

Pistole

V rámci AČR je používáno několik druhů pistolí. Tím nejstarším a stále v omezené míře používaným typem je pistole vzor 82, jež začala být průběžně nahrazována modernější pistolí CZ 75 SP-01 Phantom, která je stejně jako její předchůdce produktem České zbrojovky. Tyto zbraně jsou pak doplněny i rakouskými pistolemi GLOCK 17 a GLOCK 26. Ty jsou využívány především v zahraničních misích nebo také speciálními silami a vojenskou policií. Nové české pistole CZ SP-01 Phantom začaly být dodávány do AČR v roce 2013 a následně ještě v letech 2014 a 2015. Do AČR tak bylo dodáno přes 13 000 těchto pistolí. I tak je AČR dosud vyzbrojena zastaralými pistolemi CZ vz. 82, které jsou však především určeny pro vojáky působící v aktivní záloze (Dosoudil, 2022).

Útočná puška

CZ 805 Bren A1/A2 je první generací české útočné pušky měnitelné ráže vyvinuté firmou Česká zbrojovka Uherský Brod. Po dlouhých letech nahradil v AČR legendární útočnou pušku SA vz. 58. Důvodem k nahrazení byl zastaralý mechanismus pušky SA vz. 58 a také to, že by její modernizace nebyla ideální vzhledem k finanční náročnosti. Dalším problémem byla logistika zcela odlišná od standardní logistiky používané v rámci NATO (Dosoudil, 2022).

Útočná puška CZ 805 Bren A1/A2 má oboustranné ovládací prvky a tři základní režimy střelby: po jedné ráně, po dvou a střelbu neomezenou dávkou. Mimo armádní

verze A1 a A2 (verze se zkrácenou hlavní) existuje i výhradně samonabíjecí verze pro civilní použití CZ 805 BREN S1 a modifikovaná verze pro americký trh CZ 805 BREN PS1.

Tato útočná puška byla dle odborné veřejnosti, ale i vojáků značně problémová, proto byla zbrojovkou v Uherském Brodě značně přepracována, čímž vznikl nový model BREN 2, který se stane primární útočnou puškou v rámci AČR. Staré pušky vz. 58 byly přesunuty do skladů a mezi vojáky aktivních záloh, kteří však časem přejdou k používání vyřazených zbraní BREN A1 nebo BREN A2 (Dosoudil, 2022).

Výstroj

Výstroj vojáka je především to, co ho v očích veřejnosti odlišuje od civilních osob. Vojáci jednotlivých armád mají svou specifickou výstroj, která je odlišuje od armád jiných. Na rozdíl od dřívějších dob, kdy byli vojáci vystrojeni v uniformách zářivých barev, se dnes od dob 1. světové války používají uniformy, které jsou účelné svou nenápadností v prostředí, v němž se vojáci nacházejí.

Polní stejnokroj vz. 95

Stejnokroj používaný v AČR od roku 1995 byl po dobu jeho používání několikrát modifikován. Jeho distribuci v rámci AČR zabezpečují dvě firmy, a to Koutný Prostějov, která mimo armádu ČR dodává uniformy i do zahraničních armád, a STV Group prostřednictvím dceřiné firmy Tropner s.r.o. (Dosoudil, 2022).

Obuv polní

Obuv je pro vojáka, především pak pro plnění úkolů v poli, nesmírně důležitá, proto by měla být nejen pohodlná, ale i schopná odolávat nepříznivým povětrnostním vlivům, jako je třeba vysoká teplota, chlad nebo vlhkost. Polní obuv pro českou armádu dlouhodobě zabezpečuje slavičinská firma Prabos plus a.s. Jelikož současná vojenská obuv používaná v AČR obsahuje membránu Gore-tex, neobejde se česká firma bez dodávek materiálu od zahraničních dodavatelů (Dosoudil, 2022).

Balistická přilba

Od dob, kdy se v české armádě používaly zastaralé plechové přilby, udělala AČR výrazný posun směrem k zajištění balistické ochrany vojáků. I přesto však není současná situace, co se balistických přileb týče, úplně ideální.

V současné době jsou používány dva druhy balistických přileb. V roce 2017 bylo prostřednictvím české agentury NSPA nakoupeno několik set přileb Air Frame amerického výrobce Crye Precision, a poté v roce 2019 byly do AČR distribuovány přilby ochranné balistické 2017 (Dosoudil, 2022).

2.4 Zdravotnická technika

Vozový park AČR a zdravotnické služby nevyjímaje pochází poslední roky obnovou. Dosluhují staré Land Rovery a nahrazují je modernější Iveca. Právě o Ivecu, jako zástupci silničního odsunového prostředku, a o vrtulníku W-3A Sokol, jako o zástupci vzdušného odsunového prostředku, bude pojednávat následující kapitola.

Iveco LZTOP patří do kategorie lehkých zdravotnických odsunových prostředků. LZTOP je vybaveno zdravotnickou nástavbou na podvozku Iveco využívaného v AČR. Konfigurace LZTOP umožňuje přepravu dvou ležících pacientů a jednoho sedícího zdravotníka, nebo jednoho ležícího pacienta, minimálně dvou sedících pacientů a jednoho zdravotníka. Bez doplňování pohonných hmot a zdravotnického materiálu dokáže fungovat v dosahu 500 km a čase 16 hodin. Iveco LZTOP je vybaveno a zkonstruováno ke snadnému nakládání a vykládání raněných, jejich výzbroje a výstroje, a stejně tak k jednoduchému nástupu a výstupu raněných nebo nemocných pacientů i zdravotníků.

Tyto vozy nejsou vybaveny balistickou ochranou, a proto jsou určeny především k zajištění odsunového systému zdravotnického zabezpečení AČR v polních a mírových podmínkách ve středně těžkém terénu a na silnicích. Sanitky jsou taktéž vybaveny špičkovou technikou. Dále zde najdeme radiostanici AN/PRC-117G, vnitřní digitální komunikační zařízení VICM 200 a odolný notebook fungující jako terminál bojového vozidla informačního systému (BVIS). Datový přenos zajišťuje radiostanice. Nové sanitky Iveco v AČR částečně nahradí Land Rover Defender ZOP (Voska a Ferková, 2020).

Vrtulník W-3A Sokol je víceúčelový dvoumotorový vrtulník poháněný turbohřídelovými motory. Je využíván pro přepravu osob na krátkých tratích, záchranné činnosti, hašení požárů, přepravu nákladů a provádění vzdušných výsadek.

Součástí AČR jsou tyto vrtulníky od roku 1995. V celé České republice vrtulníky zajišťují záchrannou činnost v programu Search And Rescue (letecká pátrací a záchranná služba). V rámci IZS mohou být nasazeny při povodních či rozsáhlých požárech.

Vrtulníky W-3A Sokol dále zabezpečují humanitární evakuace zdravotně postižených obyvatel v rámci programu MEDEVAC (Medevac Evacuation).

Jejich modernizace instalací zařízení Enhanced Vision Systém zdokonalila vizuální orientaci pilotů v prostředí, kdy se nelze spoléhat na lidský zrak (Voska a Marek, 2019).

2.5 Podmínky fyzické zdatnosti pro vstup do Armády České republiky

Nároky na fyzickou zdatnost a připravenost lze spatřit již v branném zákoně, který vydala Republika československá v roce 1920. V tomto zákoně je také zmíněna duševní a tělesná způsobilost. Armáda tehdy využívala pro tělesnou výchovu, lyžování a boj zblízka cvičitele, kteří byli součástí pluku. Nedílnou součástí výcviku byly i ranní rozcvičky. O nutnosti fyzické zdatnosti referoval i prezident T. G. Masaryk (Švanda, 2017).

Nyní je součástí AČR výroční a profesní přezkoušení. Obě tato přezkoušení mají různé disciplíny. Tyto disciplíny se mohou dle útvarů lišit a po pár letech se mohou obměňovat či modifikovat. Též existují normy pro ženy a muže a stejně tak věkové normy – zde platí úměra čím vyšší věk, tím menší nárok na fyzickou výkonnost.

Výroční přezkoušení se obvykle skládá z disciplín jako plavání, sedy lehy, kliky, shyby a v neposlední řadě neoblíbený Cooperův test – běh na 12 minut, kdy musí voják zaběhnout určitou vzdálenost. Občas se v přezkoušení může objevit nějaké zpestření jako třeba výmyk. Na výroční přezkoušení se vojáci běžně připravují pravidelnými tréninky v rámci rot. Všeobecné sestry, které na rotě neslouží (působí na obvazišti či ošetřovně), se pak musí připravovat individuálně.

Profesní přezkoušení se stejně jako výroční může opět lišit dle útvarů. Zde jeho součástí může být např. lezení (za pomoci lana a umělé horolezecké zdi), vojenské plavání, topografie, běh 1 km na čas, pochod na 50 km s 30 kg zátěže, ale třeba i základy musada (bojové umění).

AČR cvičí boj zblízka již od roku 1994 a vychází ze základu Military Combat Systému MUSADO. Herbert Grudzenský, který tento systém v 70. letech dvacátého století založil, vychází z východoasijských bojových umění. Systém vycházel z bojových

válečných zkušeností a byl uzpůsoben na evropskou mentalitu chápání boje muže proti muži (Voska a Hippík, 2016).

2.6 Činnost vykonávaná všeobecnou sestrou v Armádě České republiky

Následující kapitola obsahuje podrobný popis činností zdravotnického, ale i nezdravotnického personálu v rámci zdravotní péče v AČR. Taktéž si popíšeme, jakými zdravotnickými pracovišti AČR disponuje a k čemu tyto pracoviště primárně slouží. V AČR má zdravotnický personál stejně jako v civilním sektoru jistou hierarchii, která se odvíjí od stupně vzdělání.

CLS – nezdravotnický pracovník, který nemá formální zdravotnické vzdělání, ale kurz Tactical Combat Casualty Care. CLS jsou vojáci, kteří tvoří mezičlánek mezi zdravotníky a vojáky bez širších zdravotnických dovedností. V CLS kurzu však probíhá i výuka běžného zdravotnického personálu, tedy všeobecných sester. Potřeba vzniku této odbornosti souvisí s vojenskými operacemi v Iráku a později i v Afghánistánu (Voska, 2018). U vojenských jednotek se klade důraz na trénink modelových situací, při kterých si CLS procvičuje a zdokonaluje své zdravotnické dovednosti (Naemt, 2019).

Řidič – sběrač raněných – absolvent kurzu Řidič – sběrač raněných (někdy je součástí tohoto kurzu i kurz TCCC), který působí převážně na posádkové ošetřovně nebo na praporem obvazišti. Prioritně řídí zdravotnická vozidla a zodpovídá za jejich údržbu. Může provádět zdravotnické zabezpečení určitého rozsahu. Jedná se o zdravotnického pracovníka a civilním ekvivalentem je sanitář. Může se zúčastňovat odborných stáží na ZZS.

Zdravotnický záchranář a všeobecná sestra – mají formální zdravotnické vzdělání (na civilní nebo vojenské škole). Bývají členy rot, posádkových ošetřoven, praporem obvazišť, polních nemocnic (6. a 7. polní nemocnice), výcvikových center (např. Vojenská akademie – Vyškov) atd. Zúčastňují se odborných stáží na ZZS či ve vojenských nebo i civilních nemocničních zařízeních.

Lékař – vojenští lékaři bývají členy posádkových ošetřoven, praporem obvazišť, polních nemocnic (6. a 7. polní nemocnice) atd. Zúčastňují se odborných stáží na ZZS či ve vojenských nebo i civilních nemocničních zařízeních. Interní lékařské obory (vnitřní

lékařství a další interní obory) patří mezi klíčové klinické obory pro rezort Ministerstva obrany (MO) a vojenskou zdravotnickou službu (Horáček, 2019).

Vojenského lékaře můžeme definovat jako vojáka z povolání, který úspěšně absolvoval magisterský studijní program ve všeobecném lékařství a poté řádně splnil atestaci na svoji odbornost. Své lékařské dovednosti pak musí přizpůsobit vojenským situacím a být schopen převést je do bojových podmínek v poli (Cambel, 2020).

2.7 Rozdělení vojenských zdravotnických pracovišť

Úrovně zdravotnického zabezpečení v polních podmínkách se označují jako ROLE 1–4 nebo též zdravotnické etapy. Každá z těchto zdravotnických etap se liší materiálně-personálním vybavením.

ROLE 1 – polní zdravotnické zařízení (MTF – Medical Treatment Facility), v podmínkách AČR označováno jako praporeční obvaziště. Přebírá raněné, kteří již byli ošetřeni nebo jsou transportováni přímo z místa, kde došlo k poranění. ROLE 1 je obsazena paramediky nebo lékaři se zaměřením na urgentní péči nebo všeobecné praktické lékařství. Péče o raněné je zaměřena na definitivní zabezpečení průchodnosti dýchacích cest, oxygenaci, ventilaci, zástavu zevního krvácení, intravenózní aplikaci roztoků, antibiotik, analgetik a stabilizaci zlomenin. Dosažitelnost ROLE 1 by měla být do 5 km od bojové linie a pro zraněné by měla být dostupná maximálně do 1 hodiny. Personální obsazení je do 20 osob, minimálně s jedním lékařem a příslušnými odsunovými prostředky. Základním cílem činnosti na úrovni ROLE 1 je ošetření takových poranění, které dovolují návrat vojáka do bojové operace, nebo se provádí nezbytná příprava a stabilizace raněných před evakuací na vyšší zdravotnickou etapu, kde bude provedeno další ošetření.

ROLE 2 – zdravotnické zařízení primárně zaměřeno na akutní péči. Vybavení se liší podle jednotlivých národností. Lůžková kapacita je takového rozsahu, aby zajistila včasnou pooperační péči. Základní činností je poskytování urgentní chirurgické péče. Transport na vyšší etapu se provádí do 24 hodin, aby byly uvolněny kapacity pro příjem dalších raněných. Personální obsazení je pro 100–130 osob. Plánovaná vzdálenost mezi úrovní ROLE 1 a ROLE 2 by měla být do 20 km a transport pacienta by neměl trvat déle než 2 hodiny.

ROLE 3 – polní nemocnice. Největší polní zdravotnické zařízení poskytuje kromě urgentní chirurgicko-anesteziologické péče i další specializovanou péči

(neurochirurgie, maxilofaciální chirurgie, stomatologie, vnitřní lékařství, oftalmologie aj.), která je doplněna o komplementární vybavení (např. biochemické a mikrobiologické laboratoře, zobrazovací vyšetření včetně CT, farmaceutické zabezpečení). Struktura takové péče závisí na možnostech jednotlivých států. Polní nemocnice jsou buď v kontejnerovém provedení, stanovém provedení, nebo v kombinaci těchto dvou. Výhodou stanového provedení je nízká váha pro přepravu, nevýhodou pak minimální balistická ochrana. Předpokládaná vzdálenost z ROLE 2 je do 40 km s dobou transportu 2,5–3 hodiny.

ROLE 4 – poskytují komplexní a definitivní léčebnou péči, na kterou navazuje případná péče rehabilitační. V České republice je takovým zařízením Ústřední vojenská nemocnice v Praze (Plodr et al., 2020).

Zajištění funkčního, odolného a regulovatelného léčebně odsunového systému lze považovat, spolu se zajištěním ochrany sil, včetně zdravotnické ochrany sil a preventivně lékařských opatření, za nejdůležitější faktory zdravotnického zabezpečení vojenských operací (Kraus a Kubeša, 2015).

2.8 Činnost všeobecných sester na praporních obvazích

Všeobecná sestra může v AČR působit na několika pozicích různých pracovišť. Nejtypičtější je ovšem praporní obvaz. To zabezpečuje při výcviku v poli na vojenském cvičení (jako stálé stanoviště ROLE 1 může sloužit rozvinutá POP2/POP3). Zabezpečuje i další výcviky jako jsou střelby, hod granátem a mnoho dalších. Na své posádce pak školí ostatní vojáky v rámci první pomoci a vede školení příslušníků TCCC. Na obvazišti drží stálou pohotovost spolu s lékařem. Všeobecná sestra působící na praporním/plukovním obvazišti může působit v zahraniční misi, většinou v rámci ROLE 1. Lze tedy říci, že praporní obvaz primárně slouží k poskytnutí první lékařské pomoci, a to především k provádění výkonů, jež slouží k záchraně života, končetin a stabilizaci stavu zraněného vojáka, popř. civilní osoby (Šín et al., 2017).

2.9 Všeobecné sestry v zahraničních operacích

Zahraníční operace jsou z finančního, personálního, materiálního i organizačního hlediska jednou z nejnáročnějších a nejvýznamnějších aktivit AČR. Důležitou součástí bojového zabezpečení vojsk je zdravotnické zabezpečení. Je také nezbytným předpokladem pro udržitelnost a morálku vojsk. Prvořadým úkolem je podporovat vojska v plnění úkolů prostřednictvím zachování a obnovování zdraví a taktéž bojové síly.

Pouze zdraví vojáci jsou schopni plnit úkoly s maximálním úsilím po dlouhou dobu. Nejvýznamnějším úkolem je tedy podporovat vojska v plnění úkolů prostřednictvím zachování zdraví a obnovou bojové síly. Zdraví je tudíž zásadní prvek zachování bojové síly (Kráal et al., 2018).

Na vojenské zdravotníky jsou kladeny vysoké nároky. Operace jsou ale také zdrojem zátěžových a stresových situací, které mohou mít za následek vznik psychických obtíží, ale i obtíže spojené s návratem zpět domů a adaptací na běžný režim. Zpočátku je často nutné se s nebyvalým nárůstem stresových situací a zvýšenou zátěží organismu vyrovnat, to samé platí při návratu domů (Kunčová a Kajanová, 2018).

Vojáci jsou samozřejmě na zahraniční operaci intenzivně připravováni. V průběhu přípravy na zahraniční operaci probíhá nespočet vojenských cvičení, které simulují situace, jež se na zahraniční operaci mohou přihodit. Jednou z takových situací může být i zjetí nepřátelskou jednotkou, která se musí řešit systémem „záchraný odloučených osob“. Z tohoto důvodu musí vojáci absolvovat kurz SERE, což je zkratka pro Survival, Evasion, Resistance, Extraction, který učí vyhýbání se zjetí, schopnosti přežití v zjetí a na útěku ze zjetí. Systém záchraný odloučených osob, v rámci NATO známý jako personal recovery, se dynamicky rozvíjí od roku 2003. Podnětem byl únos příslušnice armády Spojených států amerických během války v Iráku. Tato událost naznačila, že riziko odloučení, pohřešování, zadržetí a zjetí již nehrozí jen členům speciálních sil či leteckých posádek, ale i vojákům působících v konvenčních jednotkách (Svoboda, 2018).

Přesto, že je voják dobře připravený, mohou jej zaskočit věci, které úplně dokonale natrénovat nelze. Jedná se o klimatické podmínky, ale svou daň si mohou vybrat i jiné situace – dlouhodobé odloučení od rodiny, nižší úroveň hygieny, než jaká je v ČR aj. Všeobecná sestra se však i přes všechny tyto těžkosti snaží vykonávat svou profesi na minimálně stejné úrovni jako na své domovské posádce a využívá dovednosti získané v přípravě na zahraniční operaci.

Armáda České republiky vyčleňuje své prostředky do sil rychlé reakce (NRF), které je možné nasadit kdekoliv na světě. Například k působení vojenských operací v prostředí tropického deštného pralesa vyžaduje specifické schopnosti, u nichž nestačí pouze teoretická znalost, ale především praktické dovednosti, které je třeba neustále prohlubovat. V České republice je možné jen částečně budovat tyto schopnosti. Limitující

v těchto podmínkách jsou především vysoká vlhkost, teplota, specifická vybavení i fyzická připravenost daného jednotlivce. Omezená může být také dostupnost palebné a letecké podpory, znalost operačního prostředí, zejména znalost mentality místního obyvatelstva a také fauna a flóra (Buršík, 2020).

2.10 Všeobecné sestry v AČR za pandemie covid-19

Když se v březnu 2020 začalo v čínském městě Wu-chan šířit nové infekční onemocnění označené později jako covid-19, nikdo si nedokázal představit, jakým způsobem tato infekce poznamená celý svět (Procházka et al., 2020). V březnu 2020, kdy pandemie covid-19 zasáhla už celý svět, se AČR zapojila do záchranného integrovaného systému. Mimo všeobecných sester a zdravotnických záchranářů působících v AČR byli zapojeni i vojáci bez zdravotnického vzdělání – nejčastěji na lůžkových odděleních jednotlivých nemocnic.

Všeobecné sestry byly umístěny především na provádění stěrů z nosohltanu. Napřed se tak dělo formou pojízdných odběrových týmů (všeobecná sestra či zdravotnický záchranář + řidič), kdy odběrové týmy dostávaly od ZZS daného kraje adresy občanů podezřelých na nákazu koronavirem. Stejně tak jezdily odběrové týmy do domovů důchodců, alzheimer center, továren, škol atd. Později byly odběrové týmy nasazeny do různých nemocnic, kde prováděly odběry na covid-19 na daných odběrových místech. Stejně tak byly všeobecné sestry z AČR nasazeny na běžná nemocniční oddělení.

Dále všeobecné sestry z AČR zastávaly i edukační funkci, kdy například školily členy volebních komisí, jak používat ochranné pomůcky během krajských a parlamentních voleb.

V souvislosti se zkracováním vzdáleností, běžností cestování, otevřeností hranic, migrací a globalizací je velmi správné, že jak český civilní zdravotnický sektor, tak právě Armáda České republiky mají specializované zdravotnické týmy, vybavení a mobilní hospitalizační jednotku pro diagnostiku a léčbu osob s vysoce nebezpečnou nákazou (Boštíková, 2019).

2.11 Průběh přípravy k výkonu povolání všeobecné sestry v AČR

2.11.1 Reformace v profesionální armádu

Na přelomu 19. a 20. století nebyla v Evropě výjimkou i čtyřletá vojenská služba. Za První republiky se základní vojenská služba postupně zkracovala, v 90. letech 20. století až na 12 měsíců. Zároveň byla zavedena možnost tzv. civilní služby, která byla o polovinu delší než základní vojenská služba. V lednu 2005 přišla nejvýznamnější změna, kdy byla v České republice ukončena základní vojenská služba.

Nyní se Česká republika v době míru spoléhá výhradně na profesionální armádu. Muži, ale i ženy, kteří se chtějí stát profesionálními vojáky dnes, musí absolvovat tříměsíční vojenský dril na posádce ve Vyškově, který je alternativou k vojenské základní službě. V průběhu let byla AČR mnohonásobně zmenšena, a to jak v počtu vojáků, tak i množstvím posádek (Dosoudil, 2021).

2.11.2 Rekrutační středisko

Pokud má všeobecná zdravotní sestra ukončené vzdělání a rozhodne se vstoupit do řad AČR, budou její první kroky vést na nejbližší rekrutační středisko, kterých existuje v České republice celkem šest, a to v Hradci Králové, Praze, Jihlavě, Liberci, Ostravě a Olomouci. Na příslušné rekrutační středisko si pak všeobecná sestra připraví potřebné dokumenty (fotografie, výpis z rejstříku trestů, doklad o ukončeném vzdělání atd.) a zdejší pracovník ji oznámí další průběh náboru. Dnes již může první návštěvu nahradit vyplněný formulář dostupný na internetových stránkách AČR.

Do budoucna je v plánu vytvořit i výstupní systém, který by vojákovi končícímu služební poměr v AČR pomohl k bezproblémovému přestupu do civilního života. Rezort obrany má vybudovanou infrastrukturu rekrutačních pracovišť. Tento rezort je vstupní bránou do kariéry vojáka z povolání. Při investování minimálních finančních prostředků a vyškolení personálu je poměrně snadné a zcela efektivní přetvořit tento prvek na vstupně – výstupní bránu resortu (Bednář a Binková, 2017).

2.11.3 Testy fyzické zdatnosti

Pokud voják úspěšně absolvuje zdravotní prohlídku v jedné z vojenských nemocnic, následují testy fyzické zdatnosti, kde se testuje fyzická zdatnost daného jedince. Součástí fyzických testů je sed leh, klik vzpor (pouze muži), skok daleký z místa a na závěr sálový test W170. To je výkon při tepové frekvenci 170 tepů/min na rotopedu.

Po fyzickém přezkoušení se uchazeč/uchazečka osprchuje, převlékne ze sportovního do civilního oděvu a čeká na něj ještě poradenská část výběru. Na obsazené pozice jsou vybíráni ti nejvhodnější kandidáti – zde se rozhoduje, kde bude dotyčný jedinec sloužit. Je pak na rozhodnutí budoucího vojáka, jestli se zařazením souhlasí a nabídku podepíše, nebo ji nepodepíše a bude vyčkávat, zde se nenaskytne lepší pozice či jiné místo posádky. Čekat by však neměl příliš dlouho, protože zdravotní vysvědčení i výsledek testu fyzické zdatnosti platí pouze rok. Pokud se obě strany dohodnou, bude budoucí voják vyčkávat na zvací dopis k základnímu výcviku na Vojenské akademii ve Vyškově.

Přestože došlo ke snížení fyzických požadavků pro přijetí do AČR, stále je problém získat dostatečný počet fyzicky zdatných žadatelů. V obecné populaci převažuje sedavý způsob života a nedostatečná pohybová aktivita. Fyzická zdatnost je důležitou součástí vojenské služby a významně ovlivňuje plnění bojových úkolů, efektivitu činností a zároveň je důležitým prediktorem možných komplikací při výcviku. Hrozí také nárůst výskytu zranění. Odpovídající fyzická připravenost má význam i z toho důvodu, že na fyzicky dobře připraveného vojáka nepůsobí tolik stresový faktor a i regenerace po výcviku bývá zpravidla rychlejší (Soumarová et al., 2018).

2.11.4 Výcvik na Vojenské akademii ve Vyškově

Výcvik ve Vyškově trvá tři měsíce a budoucí voják/vojákyň se zde učí různé dovednosti, jako je střelba z pistole, z útočné pušky či kulometu, hod granátem, první pomoc, topografie, pochodování ve tvaru aj. Kromě těchto dovedností je náplní výcviku i spousta teorie (znalost vojenských předpisů, taktik, chemických zbraní aj.). Největší důraz je však kladen na zvyšování fyzické zdatnosti – tzn. voják/vojákyň je neustále v pohybu. Na denním pořádku jsou kliky, sedy lehy, dřepy a především běh. Běhu se vojáci/vojákyň věnují buď na běžeckém oválu ve sportovním oděvu, nebo v uniformě a vojenské obuvi s plnou polní výbavou. Legendární vyškovskou trasu BRÁNA – SEVER zná asi každý absolvent základního výcviku. Mimo tyto aktivity je voják povinný starat se o svůj upravený vzhled a udržovat v čistotě a plné funkčnosti svoji výstroj a výzbroj. Na konci výcviku přichází cca třídní komplexní výcvik spojený s budováním improvizovaného přístřešku ve vojenském prostoru Březina a celý základní výcvik je ukončen slavnostní přísahou.

Úsek základní přípravy by měl být výkladní skříní armády, protože právě zde začíná kariéra vojáků. Zde se naučí vše, co budou potřebovat. Naučí se svá práva a povinnosti. Budou umět ovládat svoji zbraň a účinně vést palbu proti nepříteli, poznají své tělo tak, aby i člověk, který jde jako specialista za počítač na kybernetické síly, neodešel z Vyškova znechucen, ale aby měl chuť nadále na sobě systematicky pracovat. To vše je velice důležité pro budoucnost, ale hlavně pro udržení takového vojáka v AČR (Voska, 2020).

3 Praktická část

Pro tuto bakalářskou práci byly stanoveny tři cíle a tři výzkumné otázky. První výzkumný cíl a první výzkumná otázka byly zodpovězeny již v teoretické části, proto se nyní budeme zabývat druhým a třetím výzkumným cílem, taktéž druhou a třetí výzkumnou otázkou.

3.1 Cíle a výzkumné předpoklady/otázky

Cíle:

1. Popsat podmínky pro výkon povolání všeobecné sestry v Armádě České republiky.
2. Zjistit činnosti vykonávající všeobecnou sestrou v Armádě České republiky.
3. Zjistit průběh přípravy výkonu povolání všeobecné sestry v Armádě České republiky.

Výzkumné otázky:

1. Výzkumná otázka nestanovena. Popisný cíl.
2. Jaké činnosti vykonává všeobecná sestra v Armádě České republiky.
3. Jaký je průběh přípravy k výkonu povolání všeobecné sestry v Armádě České republiky.

3.2 Metody

Pro bakalářskou práci byla zvolena metoda kvalitativního výzkumu. Sběr dat byl prováděný technikou polostrukturovaného rozhovoru se všeobecnými sestrami působících na zdravotnických pracovištích napříč vojenskými útvary v České republice. Rozhovor byl anonymní, tudíž neuvádí jména ani pracovní působiště respondentů, a obsahoval celkem 24 otázek (Příloha B: Polostrukturovaný rozhovor).

Položené otázky byly většinou zaměřeny na činnosti, které běžně vykonává všeobecná sestra na zdravotnickém pracovišti v AČR. Další otázky se týkaly průběhu přípravy k výkonu povolání všeobecné sestry v AČR. Rozhovor byl veden tak, aby položené otázky mohly být konfrontovány s odbornou literaturou zabývající se vojenským zdravotnictvím v AČR.

Osloveno bylo celkem deset všeobecných sester z vojenských zdravotnických pracovišť, z tohoto počtu se výzkumu zúčastnilo šest. Odpovědi respondentů byly

převedeny do přehledných tabulek, které byly následně doplněny komentářem. Všechny všeobecné sestry mohou působit bez odborného dohledu a jejich věk se pohyboval od 24 do 44 let.

3.2.1 Charakteristika výzkumného vzorku

Respondentce č. 1 je 35 let, její hodnost je nadrotmistr a v armádě působí 11 let. Vystudovala střední zdravotnickou školu, následně nastoupila na základní vojenský výcvik do Vyškova a po jeho absolvování se připojila ke své nynější posádce. Po pěti letech v armádě se rozhodla doplnit si své zdravotnické vzdělání a absolvovala vysokou zdravotnickou školu formou kombinovaného studia, kde získala titul Bc. a později ještě titul Mgr. Absolvovala jednu zahraniční vojenskou operaci, v armádě je spokojená a zatím nepřemýšlí o možnosti přechodu do civilního sektoru.

Respondentovi č. 2 je 37 let, jeho hodnost je praporčík a v armádě působí 13 let. Vystudoval střední zdravotnickou školu, po jejímž absolvování působil dva roky na chirurgickém oddělení v nemocnici a poté tři roky mimo zdravotnický obor. Ve 24 letech nastoupil na základní vojenský výcvik ve Vyškově a nyní působí už u svého druhého útvaru. Absolvoval jednu zahraniční vojenskou operaci a zatím neplánuje odchod z armády.

Respondentovi č. 3 je 24 let, jeho hodnost je rotmistr a v armádě působí dva roky. Vystudoval vysokou zdravotnickou školu, kterou ukončil titulem Bc. Následně nastoupil na základní vojenský výcvik do Vyškova a nyní působí u své první posádky. Neabsolvoval žádnou zahraniční operaci a v armádě je spokojený.

Respondentce č. 4 je 26 let, její hodnost je nadrotmistr a v armádě působí čtyři roky. Vystudovala vysokou zdravotnickou školu zakončenou titulem Bc. a nyní si formou kombinovaného studia dodělává titul Mgr. Po škole absolvovala základní vojenský výcvik ve Vyškově, po němž nastoupila ke své nynější posádce. Účastnila se jedné vojenské zahraniční operace a v armádě hodlá setrvat co nejdéle.

Respondentovi č. 5 je 27 let, jeho hodnost je rotmistr a v armádě působí čtyři roky. Vystudoval vysokou zdravotnickou školu zakončenou titulem Bc. Po škole nastoupil na základní vojenský výcvik do Vyškova a poté nastoupil ke své posádce. Absolvoval jednu vojenskou zahraniční operaci a v nejbližší době hodlá přestoupit k jinému útvaru a zvažuje i odchod do civilního sektoru.

Respondentovi č. 6 je 44 let, jeho hodnost je nadrotmistr a v armádě působí 22 let. Vystudoval střední zdravotnickou školu a po ní tři roky působil mimo zdravotnický obor. Po absolvování základního výcviku ve Vyškově začal působit u svého druhého útvaru. Absolvoval celkem čtyři vojenské zahraniční operace a za dva roky zřejmě ukončí svoji službu v armádě.

3.3 Analýza výzkumných dat

V této kapitole prezentujeme získaná data v přehledných tabulkách, kde jsou zobrazeny odpovědi šesti respondentů, kteří odpověděli v dotazníku. Ke každé otázce z dotazníku jsme pod tabulkou uvedli slovní popis získaných dat.

Tabulka č. 1 Systematické místo v AČR

Respondent	Součet	R1	R2	R3	R4	R5	R6
Praporeční obvazovací místo	4	I		I	I		I
Instruktor	1		I				
Rota	1					I	

Zdroj: Vlastní výzkum

Tabulka č. 1 zobrazuje analýzu odpovědí na otázku: **Na jakém systematickém místě v rámci AČR působíte?** Nejčastější odpovědí je *praporeční obvazovací místo*, celkem čtyřikrát. Jednou se vyskytuje odpověď *instruktor zdravotnických odborností* a taktéž jednou je zastoupena odpověď *zdravotník na rotě*.

Tabulka č. 2 Lékař na jednotce

Respondent - R	Součet	R1	R2	R3	R4	R5	R6
Máme lékaře	4	I		I	I		I
Nemáme lékaře	2		I			I	

Zdroj: Vlastní výzkum

Tabulka č. 2 zobrazuje analýzu odpovědí na otázku: **Máte na své jednotce lékaře?** Nejčastější odpovědí je *máme lékaře*, celkem čtyřikrát. Dvakrát se pak vyskytuje odpověď *nemáme lékaře*. Respondentka č. 1 doplňuje svoji odpověď tvrzením, že si práci na praporečním obvazovacím místě bez lékaře nedovede představit, protože lékař je zároveň i náčelníkem praporečního obvazovacího místa. Respondent č. 6 dodává, že lékař je velice akční a rád absolvuje různé polní výcviky.

Tabulka č. 3 Hlavní náplň práce

Respondent - R	Součet	R1	R2	R3	R4	R5	R6
Zdravotnické zabezpečení	6	I	I	I	I	I	I
Práce na posádkové ošetřovně	1	I					
Výuka první pomoci	2	I	I				
Výcvik s rotou	1					I	

Zdroj: Vlastní výzkum

Tabulka č. 3 zobrazuje analýzu odpovědí na otázku: **Co je hlavní náplní vaší práce?** Nejčastější odpovědí je *zdravotnické zabezpečení výcviku*, celkem šestkrát. Týká se tedy všech respondentů. Dvakrát se v odpovědi objevuje *výuka první pomoci* a po jedné odpovědi je zaznamenána *výpomoc na posádkové ošetřovně* a *výcvik s rotou*.

Tabulka č. 4 Stáže v nemocnici

Respondent - R	Součet	R1	R2	R3	R4	R5	R6
Absolvuje	3	I	I			I	
Neabsolvuje	3			I	I		I

Zdroj: Vlastní výzkum

Tabulka č. 4 zobrazuje analýzu odpovědí na otázku: **Absolvujete pravidelné odborné stáže na některém z nemocničních oddělení?** Tříkrát se objevila odpověď *absolvuji* a shodně tříkrát odpověď *neabsolvuji*. Respondentka č. 1 dodává, že navštěvuje stáže na chirurgickém oddělení, kde dříve pracovala, a respondent č. 2 doplňuje svoji odpověď tím, že jednotlivá oddělení střídá. Respondent č. 5 dodává, že stáže absolvuje jen občas, a to v případě, že datum stáže se nekříží s plánem roty.

Tabulka č. 5 Stáže na ZZS

Respondent - R	Součet	R1	R2	R3	R4	R5	R6
Absolvuje	3			I	I		I
Neabsolvuje	3	I	I			I	

Zdroj: Vlastní výzkum

Tabulka č. 5 zobrazuje analýzu odpovědí na otázku: **Absolvujete pravidelné odborné stáže u ZZS?** Tři respondenti odpovídají, že *absolvuji*, a další tři se shodují v odpovědi *neabsolvuji*. Respondentka č. 1 ve své odpovědi dodává, že v minulosti párkrát odbornou stáž u ZZS absolvovala.

Tabulka č. 6 Odborné zdravotnické kurzy

Respondent - R	Součet	R1	R2	R3	R4	R5	R6
Urgentní péče v poli	3	I	I	I			
Omamné a psychotropní látky	3	I			I		I
Combat lifesaver	3			I	I	I	
Instruktor Combat lifesaver	2	I					I
Transport raněných v terénu	3			I		I	I
Battlefield Advanvanded Resuscitation T. and S.	1						I
Tropická a cestovní medicína	1						I
Jiné	1	I					

Zdroj: Vlastní výzkum

Tabulka č. 6 zobrazuje analýzu odpovědí na otázku: **Absolvoval/a jste nějaké odborné zdravotnické kurzy?** Kurz *Urgentní péče v poli (UPP)*, *Omamné a psychotropní látky (OPL)*, *Combat Life Saver (CLS)* a *Vyprošťování* se v odpovědích objevuje celkem třikrát. Dvakrát respondenti uvádějí, že absolvovali kurz *Instruktor CLS*, a v jedné odpovědi se vyskytují kurzy *Battlefield Advanvanded Resuscitation Techniques and Skills (BARTS)*, *Tropická medicína* a *jiné*. Respondent č. 6 dodává, že absolvovaných kurzů má hodně, a tak namátkově uvedl jen některé.

Tabulka č. 7 Nezdravotnické kurzy

Respondent - R	Součet	R1	R2	R3	R4	R5	R6
Základní výcvik	6	I	I	I	I	I	I
Standartization agreement 1	4	I	I		I		I
Standartization agreement 2	2	I	I				
Survival, Evasion, Resistance, Extraction	3			I		I	I
Střelecký kurz	2					I	I
Musado	1					I	
Řidičský kurz	1						I

Zdroj: Vlastní výzkum

Tabulka č. 7 zobrazuje analýzu odpovědí na otázku: **Absolvoval/a jste kurzy, které se zdravotnictvím přímo nesouvisí?** Všech šest uchazečů uvedlo, že absolvovali *Kurz základní přípravy* ve Vyškově. Čtyři respondenti uvedli absolvování *kurzu*

Standartization agreement 1 (STANAG 1) a dva respondenti uvedli navazující kurz *Standartization agreement 2 (STANAG 2)*. Tři respondenti uvedli absolvování kurzu *Survival, Evasion, Resistance, Extraction (SERE)*. Dvakrát respondenti odpověděli, že absolvovali *Střelecký kurz*. Jeden respondent absolvoval kurz *Musado* a jeden pak *Řidičský kurz*.

Tabulka č. 8 Pravidelná přezkoušení

Respondent - R	Součet	R1	R2	R3	R4	R5	R6
Výroční přezkoušení	6	I	I	I	I	I	I
Profesní přezkoušení	6	I	I	I	I	I	I
Kondiční jízdy	1						I

Zdroj: Vlastní výzkum

Tabulka č. 8 zobrazuje analýzu odpovědí na otázku: **Jsou nějaká pravidelná přezkoušení, která musíte každý rok absolvovat?** Šestkrát se objevuje odpověď *výroční přezkoušení* a shodně šestkrát *profesní přezkoušení*. Jedenkrát se vyskytla odpověď *kondiční jízdy*. Respondent č. 6 dodává, že minulý rok kvůli zranění ani jedno z těchto přezkoušení neabsolvoval a nyní ho možná čeká snížená zdravotní klasifikace, která by mohla náročnost těchto přezkoušení upravit. Nicméně doufá, že se tak nestane.

Tabulka č. 9 Ukázky pro veřejnost

Respondent - R	Součet	R1	R2	R3	R4	R5	R6
Dětské dny	5	I	I	I		I	I
Dny NATO	3	I	I				I
Příprava obyvatel k ochraně státu	2	I					I
Den otevřených dveří	2	I				I	I
Jiné	3	I				I	I

Zdroj: Vlastní výzkum

Tabulka č. 9 zobrazuje analýzu odpovědí na otázku: **Věnujete se v rámci AČR nějakých ukázek pro veřejnost?** Celkem pět respondentů odpovědělo, že se zúčastňuje *Dětských dnů* pořádaných na útvaru nebo i mimo útvar. Tříkrát se objevuje odpověď *Dny NATO* a též tříkrát respondenti odpověděli, že se zúčastňují i *jiných* akcí pro veřejnost. Účast na *Dnech otevřených dveří* se objevuje dvakrát a stejně tak se dvakrát objevuje

odpověď, kde respondenti uvádějí, že se účastní akce *Příprava obyvatel k ochraně státu (POKOS)*.

Tabulka č. 10 Zkušenosti s AZ

Respondent - R	Součet	R1	R2	R3	R4	R5	R6
Má zkušenosti	5	I	I	I	I		I
Nemá zkušenosti	1					I	

Zdroj: Vlastní výzkum

Tabulka č. 10 zobrazuje analýzu odpovědí na otázku: **Máte zkušenosti s vojáky z aktivních záloh?** Pětkrát se objevuje odpověď, že respondenti *mají zkušenost* s vojáky aktivních záloh. Jedna odpověď uvádí, že respondent tuto *zkušenost nemá*. Respondent č. 2 ve své odpovědi dodává, že s vojáky aktivních záloh pracuje jako instruktor velice rád, neboť tito vojáci mají službu v armádě jako koníček a při plnění úkolů projevují velké nadšení. Respondent č. 6 přiznává, že po skončení aktivní kariéry vojáka z povolání chce též vstoupit do aktivních záloh.

Tabulka č. 11 Používání speciálních pomůcek

Respondent - R	Součet	R1	R2	R3	R4	R5	R6
C.A.T. turniket	6	I	I	I	I	I	I
SOFTT-WIDE turniket	1		I				
Celox	2	I	I				
Emergency bandage	6	I	I	I	I	I	I
Punkční jehla	1				I		

Zdroj: Vlastní výzkum

Tabulka č. 11 zobrazuje analýzu odpovědí na otázku: **Používáte v AČR nějaké speciální zdravotnické pomůcky odlišné od civilní záchranné služby?** Všech šest respondentů odpovídá, že používají *C.A.T. turniket*, stejně tak všech šest respondentů ve svých odpovědích zmiňuje *Emergency bandage*, jemuž všichni říkají v ČR zažitém označením *izraelský obvaz*. Dva respondenti dodávají jako speciální pomůcku hemostatikum *Celox*. Jeden respondent ještě zmínil *SOFTT-WIDE turniket* a stejně tak jeden respondent doplnil svoji odpověď o *punkční jehlu*.

Tabulka č. 12 Výstroj

Respondent - R	Součet	R1	R2	R3	R4	R5	R6
Obuv polní	6	I	I	I	I	I	I
Polní stejnokroj vz. 95	6	I	I	I	I	I	I
Balistická přilba	6	I	I	I	I	I	I
Balistická vesta	5	I	I		I	I	I
Chrániče kolen	1					I	
2 batohy	6	I	I	I	I	I	I

Zdroj: Vlastní výzkum

Tabulka č. 12 zobrazuje analýzu odpovědí na otázku: **Jakou používáte výstroj?** Všech šest respondentů odpovědělo, že ve své výstroji mají standardně *obuv polní, polní stejnokroj vz. 95, dva batohy a balistickou přilbu*. Pět respondentů ještě zmínilo *balistickou vestu a jeden uvedl chrániče kolen*.

Tabulka č. 13 Výzbroj

Respondent - R	Součet	R1	R2	R3	R4	R5	R6
CZ 75 SP-01 Phantom	6	I	I	I	I	I	I
CZ 805 Bren	6	I	I	I	I	I	I

Zdroj: Vlastní výzkum

Tabulka č. 13 zobrazuje analýzu odpovědí na otázku: **Jakou používáte výzbroj?** Všech šest respondentů uvedlo, že jejich výzbroj tvoří pistole *CZ 75 SP-01 Phantom* a útočná puška *CZ 805 Bren*. Respondent č. 5 dodává, že v rámci svojí jednotky má i možnost střílet se zbraněmi, které nemá osobně přidělené. Jedná se např. o odstřelovací pušku či kulomet. Respondent č. 6 svoji odpověď doplňuje o zajímavost, že dříve ještě jako pistoli používal CZ vz. 82 a legendární útočnou pušku SA vz. 58 přezdívanou kosa.

Tabulka č. 14 Technika na transport raněných

Respondent - R	Součet	R1	R2	R3	R4	R5	R6
Land Rover Defender ZOP	5	I	I	I	I		I
Iveco LTTOP	4	I		I	I		I
Mercedes-Benz Unimog	1		I				
Žádná	1					I	

Zdroj: Vlastní výzkum

Tabulka č. 14 zobrazuje analýzu odpovědí na otázku: **Jakou používáte zdravotnickou techniku na transport raněných?** Nejčastější odpovědí je *Land Rover Defender ZOP*, který se v odpovědích objevil celkem pětkrát. Čtyřikrát se v odpovědích objevuje *Iveco LZTOP*, jedenkrát *Mercedes-Benz Unimog*. Jeden respondent uvádí, že jelikož je součástí pěší jednotky, není mu přidělena *žádná* zdravotnická technika, ale provádí improvizovaný odsun za použití běžné techniky. Respondent č. 1 a respondent č. 6 ještě dodávají, že dříve ještě na zdravotnický odsun používali sanitu ruské výroby UAZ 452. Respondenti č. 1, 3 a 6 zmiňují, že součástí zdravotnické techniky je i Tatra POP, která ovšem neslouží jako odsunový prostředek, ale spíše jako ROLE 1 v polních podmínkách.

Tabulka č. 15 Zahraniční vojenské operace

Respondent - R	Součet	R1	R2	R3	R4	R5	R6
Kosovo	2	I					I
Irák	1						I
Afghánistán	3		I			I	I
Litva	2				I		I
Žádné	1			I			

Zdroj: Vlastní výzkum

Tabulka č. 15 zobrazuje analýzu odpovědí na otázku: **Zúčastnil/a jste se nějaké zahraniční operace?** Nejčastějšími zeměmi, ve kterých dotazovaní respondenti působili v rámci zahraniční operace, je Afghánistán zmíněný třikrát, následovaný Kosovem a Litvou, shodně dvakrát. Jeden z respondentů uvádí ještě Irák a jeden respondent se neúčastnil žádné zahraniční operace. Nejvíce zahraničních operací, celkem čtyři, absolvoval respondent č. 6.

Tabulka č. 16 Náročnost zahraniční operace

Respondent - R	Součet	R1	R2	R3	R4	R5	R6
Ztráta soukromí	2	I	I	-			
Stesk	2	I		-	I		
Jazyková bariéra	2	I		-	I		
Čekání na konec mise	1		I	-			
Diskomfort	1			-			I
Nic náročného	1			-		I	

Zdroj: Vlastní výzkum

Tabulka č. 16 zobrazuje analýzu odpovědí na otázku: **Co bylo na zahraniční operaci nejnáročnější?** Dva respondenti uvádějí, že nejnáročnější byla *ztráta soukromí*. Další kategorií odpovědí jsou *stesk* a *jazyková bariéra*, zastoupeny též dvakrát. Čekání na *konec mise* a *diskomfort* jsou zastoupeny jedenkrát. Jeden z respondentů uvádí, že mu *nic náročného* nepřípadalo.

Tabulka č. 17 Účast v NRF

Respondent - R	Součet	R1	R2	R3	R4	R5	R6
Ano	4	I		I	I		I
Ne	2		I			I	

Zdroj: Vlastní výzkum

Tabulka č. 17 zobrazuje analýzu odpovědí na otázku: **Byl/a jste vyčleněn/a do skupiny sil rychlé reakce (NRF)?** Čtyři respondenti uvádějí jako odpověď *ano*. Dva respondenti uvádějí jako odpověď *ne*. Respondent č. 6 ještě doplňuje, že do skupiny sil rychlé reakce byl vyčleněn celkem dvakrát, ale ani jednou skupina nikam nevyjela a jen se profesně udržovala nácvikem.

Tabulka č. 18 Nasazení při pandemii covid-19

Respondent - R	Součet	R1	R2	R3	R4	R5	R6
Nemocnice	6	I	I	I	I	I	I
Domácnosti	4	I		I	I		I
Domovy důchodců	4	I		I	I		I
Fabriky	4	I		I	I		I
Školy	4	I		I	I		I

Zdroj: Vlastní výzkum

Tabulka č. 18 zobrazuje analýzu odpovědí na otázku: **Kde jste by/a nasazen/a při pandemii covid-19?** Nejčastěji, celkem šestkrát, je zastoupena odpověď *nemocnice*. Odpovědi *domácnosti*, *domovy důchodců*, *fabriky* a *školy* jsou zastoupeny shodně čtyřikrát.

Tabulka č. 19 První krok ke vstupu do AČR

Respondent - R	Součet	R1	R2	R3	R4	R5	R6
Rekrutační středisko AČR	3	I	I				I
Online	3			I	I	I	

Zdroj: Vlastní výzkum

Tabulka č. 19 zobrazuje analýzu odpovědí na otázku: **Jaký byl váš první krok ke vstupu do armády?** Tři respondenti odpověděli, že jejich přihlášení proběhlo prostřednictvím návštěvy *rekrutačního střediska AČR* a další tři respondenti uvedli, že napřed vyplnili *on-line přihlášku*.

Tabulka č. 20 Fyzická příprava ke vstupu do AČR

Respondent - R	Součet	R1	R2	R3	R4	R5	R6
Běh	1	I					
Kruhový trénink	1				I		
Bez přípravy	4		I	I		I	I

Zdroj: Vlastní výzkum

Tabulka č. 20 zobrazuje analýzu odpovědí na otázku: **Připravoval/a jste se po fyzické stránce nějak speciálně na vstup do AČR?** Celkem čtyřikrát se objevila odpověď *bez přípravy*. Odpovědi *běh* a *kruhový trénink* se objevily jednou.

Tabulka č. 21 Náročnost fyzických testů

Respondent - R	Součet	R1	R2	R3	R4	R5	R6
Náročné	0						
Nenáročné	6	I	I	I	I	I	I

Zdroj: Vlastní výzkum

Tabulka č. 21 zobrazuje analýzu odpovědí na otázku: **Byly náročné fyzické testy při přijímacím řízení do AČR?** Odpověď *nenáročné* se objevila celkem šestkrát a odpověď *náročné* nevedl žádný z respondentů. Respondenti č. 1 a 4 dodávají, že test na rotopedu byl stresující. Respondenti č. 3, 5 a 6 uvádějí, že ne všichni přítomní uchazeči fyzické testy splnili.

Tabulka č. 22 Nejnáročnější část základního výcviku

Respondent - R	Součet	R1	R2	R3	R4	R5	R6
Přesuny se zátěží	2	I	I				
Nedostatek spánku	1			I			
Manipulace se zbraní	1				I		
Postupové zkoušky	1					I	
Diskomfort	1				I		
Zima	1						I

Zdroj: Vlastní výzkum

Tabulka č. 22 zobrazuje analýzu odpovědí na otázku: **Jaká byla nejnáročnější část základního výcviku ve Vyškově?** Odpověď *přesuny se zátěží* se objevila dvakrát. Odpovědi *nedostatek spánku*, *manipulace se zbraní*, *postupové zkoušky*, *diskomfort* se v odpovědích objevily jedenkrát. I když *zima* nepatří mezi části výcviku, respondent č. 6 uvedl tuto odpověď.

Tabulka č. 23 Největší překvapení na základním výcviku

Respondent - R	Součet	R1	R2	R3	R4	R5	R6
Rozlehlost výcvikového prostoru	1	I					
Ustrojovací kázeň	1		I				
Moderní ubytovna	1			I			
Střelba	1				I		
Počet výstrojních součástek	1					I	
Zastaralost techniky	1						I

Zdroj: Vlastní výzkum

Tabulka č. 23 zobrazuje analýzu odpovědí na otázku: **Co vás na základním výcviku ve Vyškově nejvíce překvapilo?** Každý z respondentů uvedl jinou odpověď. *Rozlehlost výcvikového prostoru, ustrojovací kázeň, moderní ubytovna, střelba, počet výstrojních součástek a zastaralá technika* se v odpovědích objevily jedenkrát. Respondent č. 6 dodává, že se zastaralostí techniky už je dnes situace jiná.

Tabulka č. 24 Bojové umění v základním výcviku

Respondent - R	Součet	R1	R2	R3	R4	R5	R6
Musado	5	I	I	I	I	I	
Nevybavuje si	1	I					I

Zdroj: Vlastní výzkum

Tabulka č. 24 zobrazuje analýzu odpovědí na otázku: **Absolvoval/a jste v rámci základního výcviku základy nějakého bojového umění?** Celkem pětkrát se objevuje odpověď *musado* a jednou odpověď *nevybavuji si*.

3.4 Vyhodnocení cílů a výzkumných otázek/předpokladů

K vyhodnocení druhé výzkumné otázky, která zněla: *Jaké činnosti vykonává všeobecná sestra v Armádě České republiky?*, byly použity otázky 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 14, 15, 16, 17 a 18. Na základě vyhodnocení výzkumné otázky bylo zjištěno, že prioritní náplní všeobecných sester v AČR je zdravotnické zabezpečení výcviku. V menší míře se pak mohou sestry podílet na výpomoci na posádkových ošetřovnách, výuce nebo mohou být zahrnuty v rámci roty, kde mimo jiné zabezpečují případnou první pomoc u své jednotky.

Všeobecné sestry se zúčastňují pravidelných odborných stáží, a to jak u ZZS nebo na jednotlivých odděleních v nemocničním zařízení. Tam často působí na obvyklém oddělení nebo mohou jednotlivá oddělení střídat. Jeden z respondentů udává, že problematické může být plánování termínů pro plnění odborných stáží s plánem rozpisu u své jednotky.

Odborné zdravotnické kurzy, ale i kurzy, které se zdravotnickou problematikou nesouvisí, musí absolvovat všechny všeobecné sestry napříč celou AČR. Důraz se samozřejmě klade na kurzy zdravotnického charakteru. Mezi nejčastěji absolvované kurzy se řadí UPP, OPL, CLS a Transport raněných v terénu. V menším počtu pak byly zastoupeny kurzy Instruktor CLS, Tropická a cestovní medicína, BARTS a jiné. Absolvování některých těchto kurzů může být podmínkou pro výjezd do zahraniční vojenské operace.

Základním výcvikem ve Vyškově musí projít každý voják bez ohledu na to, jakou funkci bude později v AČR zastávat, proto není překvapením, že účast v tomto kurzu tvořila u všech respondentů 100 %. Jelikož se v posledních letech v AČR klade důraz na znalost anglického jazyka, uvedli respondenti absolvování kurzu STANAG, a to na základní nebo vyšší úrovni. Polovina respondentů uvedla splnění kurzu SERE, který nabírá v AČR na čím dál větší významnosti a často je jednou z podmínek pro výjezd na zahraniční vojenskou operaci. Mezi respondenty se objevily i odpovědi, které poukazují na fakt, že se všeobecné sestry zúčastňují i kurzů, které nejsou pro jejich působení na zdravotnických pozicích vyžadovány. Jedná se zejména o kurzy musada, střelecké kurzy, či řidičské kurzy.

V rámci svých činností mají respondenti i pravidelné plnění výročních a profesních přezkoušení, které jsou, podobně jako základní kurz ve Vyškově, povinností každého vojáka bez ohledu na jeho funkci. Z odpovědi jednoho z respondentů vyplývá, že při změně zdravotního stavu, který může být způsobený např. zraněním, může dojít ke snížení zdravotní klasifikace vojáka, a tím pádem mu mohou být upraveny podmínky pro splnění výročního a profesního přezkoušení nebo i k jeho plnému zrušení. Stejný respondent uvádí, že vzhledem k tomu, že je vlastníkem vojenského řidičského oprávnění, musí se každý rok účastnit kondičních jízd.

Dětské dny pořádané jednotlivými útvary v AČR jsou asi nejčastějšími ukázkami, které armáda pro veřejnost pořádá. Méně často se pak dotazovaní respondenti účastní

Dnů NATO na letišti v Mošnově. Mimo tyto hlavní akce, kterými se prezentuje armáda pro veřejnost, uvádějí respondenti ještě POKOS, dny otevřených dveří a jiné.

Pět respondentů ze šesti má zkušenosti s vojáky aktivních záloh, kteří jsou nedílnou součástí AČR. Jeden z respondentů, který přichází do styku s vojáky aktivních záloh v rámci výuky první pomoci, vyzdvihuje kladnou stránku vojáků aktivních záloh, již je veliké nadšení pro plnění daných úkolů.

Použití speciálních zdravotnických pomůcek je jedna z činností, kterou musí všeobecná sestra v AČR bezpodmínečně dokonale ovládat. Při otázce na tyto pomůcky všech šest respondentů zmínilo C.A.T. turniket a Emergency bandage, což naznačuje, že se jedná o ty nejdůležitější pomůcky. Mezi další pomůcky, které se mohou považovat za speciální, pak řadí ještě SOFTT-WIDE turniket, Celox a punkční jehlu.

Zahraničními vojenskými operacemi prošlo pět ze šesti respondentů, z nichž respondent č. 6 absolvoval hned čtyři. Různorodé jsou odpovědi v problematice náročnosti zahraniční vojenské operace. Jeden z respondentů uvádí, že se během zahraniční vojenské operace nesetkal s většími obtížemi. Účast v rámci NRF uvedli celkem čtyři respondenti. V žádném případě ovšem nedošlo k aktivnímu nasazení.

Nasazení v rámci pandemie covid-19 byli všichni respondenti. Pouze dva respondenti byli nasezeni jen v nemocnici. Další čtyři respondenti působili mimo nemocniční zařízení také v domácnostech, domovech důchodců, fabrikách a školách.

K vyhodnocení druhé výzkumné otázky, která zněla: *Jaký je průběh přípravy k výkonu povolání všeobecné sestry v Armádě České republiky?*, byly použity otázky 19, 20, 21, 22, 23 a 24. Na základě vyhodnocení výzkumné otázky bylo zjištěno, že dotazovaní respondenti volili dva různé způsoby, jak učinit první krok ke vstupu do AČR. Zajímavým zjištěním bylo, že tři starší respondenti ve věku 35, 37 a 44 let začali svůj vstup do AČR na rekrutačním středisku, zatímco mladší respondenti ve věku 24, 26 a 27 let využili vzhledem modernější době on-line přihlášku na armádních stránkách.

Bez zvláštní fyzické přípravy vstupovali do AČR celkem čtyři respondenti a zbývající dva se připravovali během či kruhovým tréninkem. Nicméně všech šest respondentů fyzické přijímací zkoušky zvládlo a uvádějí, že fyzické testy nebyly nijak zvlášť náročné, i když dvě respondentky přiznávají stresovou zátěž při disciplíně

na rotopedu. Tři respondenti pak dodávají, že ne všichni uchazeči, kteří s nimi byli ve výběrovém řízení, fyzické testy zvládli.

Při hodnocení náročnosti základního výcviku všichni uvádějí nějakou disciplínu, kterou hodnotí jako nejnáročnější. Shoda je pouze v jenom případě, kdy dva respondenti hodnotí jako nejnáročnější část přesuny se zátěží. Další respondenti uvádějí jako část výcviku nedostatek spánku, manipulaci se zbraní, postupové zkoušky, diskomfort a respondent č. 6 uvádí, že největší problémy mu dělala zima, jelikož nastoupil v lednovém termínu.

Jako největší překvapení základního výcviku ve Vyškově uvádějí respondenti rozdílné odpovědi. Každého respondenta překvapilo něco jiného. V odpovědích figurovaly položky jako rozlehlost výcvikového prostoru, ustrojovací kázeň, moderní ubytovna, střelba, počet výstrojních součástí a zastaralá technika. Přítomnost zastaralé techniky, kterou uvedl jeden z respondentů, přikládá spíše době, ve které výcvik absolvoval. Absolvování musada zmiňuje celkem pět respondentů. Jeden respondent si nevybavuje, že by během výcviku základy bojového umění absolvoval.

4 Diskuze

V diskuzi této bakalářské práce hodnotíme výsledky odpovědí získaných od všeobecných sester působících na zdravotnických pozicích napříč AČR formou polostrukturovaného rozhovoru. Výzkumu, jak jsme již zmínili, se zúčastnilo šest všeobecných sester ve věku 24–44. let, z toho čtyři muži a dvě ženy.

Čtyři respondenti působí na praporních obvazištích u svých posádek, jeden respondent dělá zdravotnického instruktora ve výcvikovém centru a další je zdravotník a zároveň člen jednotky i pěší roty. Respondenti působící na praporních obvazištích uvádějí, že členem praporního obvaziště je i lékař. Jedna z respondentek dodává, že u nich působí praktický lékař a bez něj si práci na praporním obvazišti nedovede představit, protože je zároveň i náčelníkem praporního obvaziště. Její odpověď se shoduje s tvrzením Horáčka (2019), že interní lékařské obory patří mezi klíčové klinické obory pro rezort ministerstva obrany a vojenskou zdravotnickou službu. Další z respondentů uvádí, že jejich lékař je velice akční a rád absolvuje různé polní výcviky, což je v souladu s Cambelem (2020), který tvrdí, že vojenský lékař musí své lékařské dovednosti přizpůsobit vojenským podmínkám a být schopen převést je do bojových podmínek v poli.

Tyto všeobecné sestry potřebují k tomu, aby mohly působit na svých pracovištích, během svojí armádní kariéry absolvovat různé množství odborných zdravotnických kurzů. Z těchto kurzů se dá považovat za nejdůležitější kurz Urgentní péče v poli. Jak uvádí Plodr et al. (2020), výuka se specializuje na činnosti zdravotnického personálu na úrovni ROLE 1. ROLÍ 1, jak popisuje Šín et al. (2017), se rozumí praporní obvaziště, které primárně slouží k poskytnutí první lékařské pomoci. Z odpovídajících respondentů tento kurz absolvovalo pouze 50 % respondentů, tedy tři všeobecné sestry. Nutno však dodat, že dva z dotazovaných respondentů primárně nepůsobí na úrovni ROLE 1. Jedná se o respondenta č. 2, působícího jako zdravotnický instruktor, a o respondenta č. 5, který je součástí jednotky na rotě. Z respondentů, kteří působí na praporních obvazištích a jsou tedy při vojenských cvičeních součástí ROLE 1, nesplňuje kurz pouze respondentka č. 4.

V otázce odborných kurzů se často, celkem pětkrát, objevuje kurz CLS, ať už se jedná o základní kurz CLS, který uvedli tři respondenti nebo kurz instruktora CLS, který uvedli dva respondenti. Absolvování kurzu CLS, tedy Tactical Combat Casualty Care, by mělo mít podle nás prioritní místo v AČR. Nyní je snahou, aby tento

kurz absolvovalo co nejvíce vojáků bez ohledu na jejich zařazení v armádě. Dle Vosky (2018) vznik této odbornosti souvisí s vojenskými operacemi v Iráku a později i Afghánistánu. Absolventi kurzu se pak mohou cvičit v získaných dovednostech i s ostatní vojáky ve svých jednotkách, což je v souladu s tvrzením Naemt (2019), že u vojenských jednotek se klade důraz na trénink modelových situací, při kterých si CLS procvičuje a zdokonaluje své zdravotnické dovednosti.

Stejně jako odborné kurzy, by měly všeobecné sestry v AČR pravidelně navštěvovat odborné stáže, a to buď na některém z nemocničních oddělení nebo na ZZS, kde si osvěžují a zdokonalují své znalosti a dovednosti. Také je potřeba zvyšovat rozsah svých vědomostí na základě týmové spolupráce a ty následně aplikovat do praxe v souladu s dodržováním etických norem a práv pacientů, jak uvádí Plevová et al. (2021). Je příjemným zjištěním, že všichni dotazovaní respondenti pravidelně absolvování odborných stáží plní. Z toho 50 % navštěvuje odborné stáže v nemocnici a zbylých 50 % navštěvuje odborné stáže na ZZS. Jedna z respondentek doplňuje svojí odpověď, že působí na svém bývalém oddělení v Ústřední vojenské nemocnici, čímž se dá vlastně její pracoviště označit za ROLI 4. Toto tvrzení se shoduje s tvrzením Plodra (2020), že ROLE 4 poskytují komplexní a definitivní léčebnou péči, na kterou navazuje případná léčba rehabilitační, a v České republice je takovým zařízením Ústřední vojenská nemocnice v Praze.

Jelikož všeobecné sestry v AČR jsou také vojáci, nestačí jen znalost svojí specializace, ale musí ovládat i další dovednosti, které jsou běžnou součástí každého vojáka bez ohledu na jeho pracovní pozici. Mezi tyto kurzy můžeme zahrnout kurz cizího jazyka STANAG, nejčastěji angličtiny. Dle Šikolové a Holcnera (2020) v porovnání s jinými členy NATO nabízí AČR široký rozsah kurzů cizího jazyka, které mají různou úroveň, ale také délku trvání. Všech šest respondentů, tedy 100 %, kurz STANAG absolvovalo. Čtyři respondenti úspěšně splnili zkoušku na základní úrovni – STANAG 1 a dva respondenti splnili úspěšně zkoušku na pokročilejší úrovni – STANAG 2. V případě vojenských zdravotníků je znalost anglického jazyka důležitá především při absolvování zahraničních vojenských operací, kde je nutná komunikace s příslušníky cizích armád.

V posledních letech se v AČR klade důraz na absolvování kurzu SERE, který by měl absolvovat každý voják. Z dotazovaných respondentů tento kurz absolvovalo 50 % z nich, tedy tři. Kurz je pro všeobecné sestry důležitý i proto, že se běžně zúčastňují

zahraničních vojenských operací, kde mohou čelit neobvyklým situacím. Jak udává Svoboda (2018), riziko odloučení, pohřešování, zadržení a zajetí již nehrozí jen členům speciálních sil či leteckých posádek, ale i vojákům působících v konvenčních jednotkách.

V oblasti prezentace AČR veřejnosti uvádějí respondenti nejčastěji účast na dětských dnech, které pořádají jejich domovské útvary. Podobnou akcí jsou pak dny otevřených dveří. Větší akcí s mezinárodní účastí vojenských jednotek pak bývají Dny NATO na letišti v Mošnově, které navštěvují tři respondenti, tedy 50 % dotázaných. Pouze dva respondenti udávají, že se zúčastnili programu POKOS. Dle Jurenky (2019) byla příprava občanů k obraně státu zahrnuta do vzdělávacího programu základních škol a následně by mělo dojít k její aplikaci do výuky na školách středních. Zde se tvrzení s respondenty rozchází, jelikož oba respondenti uvádějí zkušenost pouze se školami základními.

V části, která popisuje zkušenost s vojáky aktivní služby, se dozvídáme, že většina respondentů, celkem pět, nějakou zkušenost má. Čtyři respondenti uvedli, že běžně u aktivních záloh zabezpečují výcvik a jeden z respondentů cvičí příslušníky aktivních záloh v oblasti první pomoci. Další z respondentů uvádí, že po skončení aktivní kariéry v AČR by chtěl k aktivním zálohám vstoupit. Aktivní zálohy by tak získaly do svých řad zkušeného odborníka. Tohle naše tvrzení by se shodovalo s vyjádřením Hrušky (2016), dle kterého mohou být vojáci aktivních záloh ideálním způsobem, jak získat odborníky z civilního sektoru.

V oblasti speciálních zdravotnických pomůcek používaných v AČR se v odpovědích respondentů objevily C.A.T. turniket, SOFTT-WIDE turniket, Celox, Emergency bandage a punkční jehla. Jeden z respondentů uvedl, že tyto pomůcky bývají i ve výbavě běžných civilních sanitek, ale nejsou příliš často využívány. Dle našeho názoru se nevyužívají u ZZS z toho důvodu, že v sanitních vozech jsou efektivnější, ale zároveň složitější prostředky k poskytnutí první pomoci, kdežto vojenské pomůcky musí být hlavně snadno použitelné v polních podmínkách a zároveň skladné pro účely omezenosti prostoru ve vojenských zdravotnických batozích. Všech šest respondentů však zmínilo Emergency bandage a C.A.T. turniket, který by měl mít u sebe každý voják bez ohledu na jeho odbornost. Toto tvrzení je v souladu s tvrzením Motyčky (2018), že vojáci jsou neustále cvičeni v jeho používání, především pak ve správnosti jeho nasazení.

Kromě speciálních zdravotnických pomůcek jsme ve výzkumu věnovali pozornost i výstroji a výzbroji českých vojáků. Šest respondentů, tedy 100 % dotazovaných, uvádí, že běžně používají polní stejnokroj vz. 95, kterému dle zavedenému lidovému označení říkají maskáče. Dle Dosoudila (2022) je stejnokroj používán v AČR od roku 1995 a po dobu jeho používání byl několikrát modifikován. Dále sem patří obuv polní, běžně slangově přezdívaná kanady, která je nesmírně důležitá především pro plnění úkolů v poli, proto by měla být nejen pohodlná, ale i schopná odolávat nepříznivým povětrnostním vlivům, jako je třeba vysoká teplota, chlad nebo vlhkost, jak udává Dosoudil (2022). Dále se zde uvádí balistická přilba, která nahradila dřívější plechové přilby. Toto tvrzení se shoduje s tvrzením Dosoudila (2022), podle něhož od dob, kdy se v české armádě používaly zastaralé plechové přilby, udělala AČR výrazný posun směrem k zajištění balistické ochrany vojáka. Též dva různé velké batohy patří do základní výbavy vojáka.

Pět respondentů ještě uvádí, že používá balistickou vestu a jeden respondent chrániče kolen. Zde se ukazuje, že v armádě se už z její podstaty dbá na jednotnou výstroj, proto se tato výstroj mezi jednotlivými respondenty příliš neliší.

V oblasti výzbroje v AČR všech šest respondentů, tedy 100 %, shodně potvrzuje, že jejich výzbroj tvoří dvě zbraně. Těmito zbraněmi jsou pistole CZ 75 SP-01 Phantom a útočná puška CZ 805 Bren. Odpověď ohledně zbraní se u všech šesti respondentů tedy shoduje s tvrzením Dosoudila (2022), že se základní výzbrojí se voják seznamuje již od prvního dne základního výcviku a musí být schopen ji obsluhovat po celou dobu aktivní služby bez ohledu na to, na jaké pozici v AČR působí.

Jeden respondent uvedl, že ještě pamatuje dobu, kdy používal pistolí vzor 82. Jeho odpověď se tak shoduje s tvrzením Dosoudila (2022), který udává, že pistole vzor 82 je stále v omezené míře používána, ale začala být nahrazována modernější pistolí CZ 75 SP-01 Phantom. Stejný respondent ještě doplňuje i zkušenosti s dříve používanou puškou SA vzor 58. Opět se toto tvrzení shoduje s Dosoudilem (2022), dle kterého útočná puška CZ 805 Bren nahradila po dlouhých letech legendární útočnou pušku SA vzor 58. Jiný respondent ještě dodává, že v rámci svojí jednotky má ještě možnost používat jiné střelné zbraně, než jsou CZ SP-01 Phantom a CZ 805 Bren.

V otázce týkající se zdravotnické odsunové techniky pět respondentů uvádí, že stále používají starší zdravotnický vůz, a to Land Rover Defender 130 ZOP. Čtyři

respondenti uvádějí, že v jejich zdravotnickém vozovém parku mají k dispozici moderní sanitní vůz Iveco LZTOP. Tvrzení respondentů se shoduje s tvrzením Vosky a Ferkové (2020), že nové sanitky Iveco v AČR částečně nahradí Land Rover Defender ZOP. Důležité v tomto tvrzení je slovo částečně, neboť stále v AČR převažuje počet zastaralých Land Roverů.

Dle našeho mínění je nevýhodou nových vozů Iveco absence balistické ochrany. Z tohoto důvodu jsou určeny především k zabezpečení zdravotnického odsunu pouze v mírových podmínkách. Výhodou je však modernost v porovnání se staršími Lan Rovery, neboť jak uvádějí Voska a Ferková (2020), jsou tyto vozy vybaveny radiostanicí AN/PRC-117G, vnitřním komunikačním zařízením VICM 200 a odolným notebookem. Domníváme se, že tyto moderní prvky by měly být v dnešní době standardním vybavením každého moderního sanitního vozu v AČR.

Výjimku v odpovědích ohledně zdravotnické odsunové techniky tvořil respondent působící jako instruktor zdravotnických odborností, který udává, že k zabezpečení používá sanitní vůz Mercedes-Benz Unimog. Dle našich informací se jedná o jediné takové vozidlo v AČR. Další respondent vzhledem ke své 22 let dlouhé službě v armádě doplňuje, že své zkušenosti má i se starým sanitním vozidlem UAZ 452A ruské výroby. Tato vozidla však nedisponovaly v podstatě žádnou zdravotnickou výbavou a sloužily čistě jen k odsunu raněných bez zajištění základních životních funkcí.

Respondent, který nepůsobí ve zdravotnickém zařízení, uvádí, že jeho jednotka nedisponuje žádnou technikou pro transport raněných. V jeho případě však bude potřeba umění improvizace při transportu raněných.

Jelikož žádný z respondentů nepůsobí u letecké záchranné služby, a to ani v rámci odborných stáží, neuvádí žádný z nich zkušenost s leteckým odsunem raněných, který je v České republice zajišťovaný pomocí vrtulníku W-3A Sokol. Dle Vosky a Marka (2019) tyto vrtulníky mimo jiné zabezpečují záchrannou činnost v programu Search And Rescue a evakuaci zdravotně postižených v programu MEDEVAC.

V oblasti zahraničních vojenských operací uvádí svou zkušenost pět respondentů. Mezi místy působiště figurují země jako Kosovo, Irák, Afghánistán a Litva. Jeden z respondentů uvedl, že se zatím žádné zahraniční vojenské operace nezúčastnil.

Všech pět respondentů v zahraniční operaci bylo určeno ke zdravotnickému zabezpečení, což se shoduje s tvrzením Tichého a Saiberta (2023), že vojenská zdravotnická služba je primárně určena ke zdravotnickému zabezpečení příslušníků ozbrojených sil. Král et al. (2018) ještě dodává, že zdravotnická služba je nezbytným předpokladem pro udržitelnost a morálku vojsk.

Účastníci zahraničních vojenských operací zmiňují v dotazníku i náročnost zahraniční operace. Někteří uvádějí, že problémem byla ztráta soukromí, stesk nebo jazyková bariéra. Další zmiňují zdlouhavé čekání na konec zahraniční operace a diskomfort. Krom jednoho respondenta, kterému dle jeho slov nic náročného nepřípadlo, si každý vzpomněl na něco, co mu ztěžovalo pobyt v zahraniční operaci. Toto tvrzení se shoduje s tvrzením Kunčové a Kajanové (2018), že na vojenské zdravotníky jsou v těchto operacích kladeny vysoké nároky.

V rámci zahraničních operací mohou být vojáci vyčleněni do skupiny sil rychlé reakce (NRF). Čtyři z dotazovaných respondentů byly v této skupině vyčleněni. Jeden z respondentů, který byl ve skupině NRF vyčleněn celkem dvakrát, dodává, že ani v jednom případě nikam nevyjel, nicméně doplňuje, že se jeho skupina po dobu vyčlenění udržovala výcvikem. Toto jeho tvrzení je v souladu s tvrzením Buršíka (2020), který udává, že po dobu vyčlenění v NRF je praktické dovednosti potřeba prohlubovat. Dle našeho názoru je vyčlenění ve skupině NRF pro každého vojáka cennou zkušeností, protože po dobu výcviku zažívají podmínky téměř shodné s podmínkami v zahraniční vojenské operaci.

Po dobu trvání pandemie covid-19 všech šest respondentů, tedy 100 % dotazovaných, uvádí, že byli nasazeni v různých nemocnicích. Další čtyři respondenti shodně udávají, že mimo nemocnice působili i v domácnostech, domovech důchodců, fabrikách a školách. Nasazení AČR bylo v této situaci zcela logické a v souladu s tvrzením Bošतिकové (2019), podle něhož má AČR specializované zdravotnické týmy, vybavení a mobilní hospitalizační jednotku pro diagnostiku a léčbu osob s vysoce nebezpečnou nákazou.

Dle našeho názoru byla právě pandemie covidu-19 ideální příležitostí, jak lidem z civilního prostředí prezentovat potřebu armády a vyvrátit zažitá stereotypy, že AČR slouží jen k působení v zahraničních vojenských operacích k plnění cizích zájmů a pomáhá při povodních.

Když respondenti odpovídali na otázku týkající se vstupu do armády, bylo jasné, že nyní je již vyloučena možnost nastoupit k profesionální armádě přímo ze základní vojenské služby. Dosoudil (2021) vysvětluje, že v lednu 2005 byla v České republice základní vojenská služba ukončena a nyní se Česká republika v době míru plně spoléhá výhradně na profesionální armádu. Tři respondenti, tedy 50 % dotazovaných, uvádějí, že svůj vstup do AČR započali návštěvou rekručního střediska. Bednář a Binková (2017) vysvětlují, že rezort obrany má vybudovanou infrastrukturu rekručních pracovišť a ty jsou vstupní bránou do kariéry vojáka z povolání. Další tři respondenti, tedy 50 % dotazovaných, odpověděli, že před návštěvou rekručního střediska ještě vyplnili on-line přihlášku. Dle našeho názoru je on-line přihláška do AČR vhodným prostředkem, jak proces přijímání nových členů do profesionální armády urychlit.

K tématu fyzické připravenosti pro vstup do řad AČR čtyři respondenti uvedli, že se nijak zvlášť na přijímací řízení nepřipravovali. Dvě respondentky uvedly, že se připravovaly formou běhu nebo kruhového tréninku. Dodáváme, že na fyzické přijímací řízení by se uchazeč o službu v armádě alespoň minimálně tělesně připravit měl, a to při nejmenším z důvodu snížení stresu při samotných fyzických testech. Soumarová et al. (2018) uvádí, že odpovídající fyzická připravenost má význam i z toho důvodu, že na dobře fyzicky připraveného vojáka nepůsobí tolik stresový faktor a i regenerace bývá zpravidla rychlejší. Dle Švandy (2017) o nutnosti fyzické zdatnosti vojáků referoval i prezident Tomáš Garrigue Masaryk.

V otázce ohledně základního vojenského výcviku ve Vyškově dva respondenti uvádějí, že nejnáročnější disciplínou celého výcviku byly přesuny se zátěží. Ostatní respondenti také zmiňují, že náročná byla manipulace se zbraní a postupové zkoušky. Výcvik respondentům též komplikoval nedostatek spánku, diskomfort a jeden z respondentů vzpomněl na zimu během výcviku.

Respondenti také uvádějí, že je vojenský výcvik překvapil ustrojovací kázní, moderní ubytovnou, náročností střelby, počtem vystrojovacích součástek, které každý nováček obdrží, ale i rozlehlostí výcvikového prostoru. Zastaralá technika, kterou uvádí jeden z respondentů, už by dnes neměla být součástí přijímacího výcviku.

Během základního výcviku si pět respondentů vybavuje, že absolvovali i základní trénink v bojovém umění musado, který vychází z východoasijských bojových umění. Jeden z respondentů uvedl, že si trénink musada nevybavuje, ale dle Vosky a Hippika

(2016) se musado cvičí v AČR od roku 1994. Lze tedy předpokládat, že i výše zmíněný respondent tento výcvik absolvoval.

Z výpovědí respondentů můžeme usuzovat, že se respondenti v základním výcviku naučili ovládat svoji zbraň, poznali fyzické možnosti svého těla, naučili se své povinnosti a armáda se jim, vzhledem k faktu, že v ní stále působí, neznechutí. Dle Vosky (2020) to je velice důležité pro budoucnost, ale hlavně pro udržení takového vojáka v AČR.

5 Návrh doporučení pro praxi

Výsledky výzkumu ukázaly, že všeobecné sestry působící na různých pracovištích vojenského zdravotnictví svoji práci rozumí a jsou znalé v problematice vojenských povinností. Taktéž jsou schopny popsat náplň své činnosti a mají v živé paměti své začátky působení v AČR.

Z výzkumu také vyplývá, že budoucí rekruti nemusí být na vstup do řad AČR plně připraveni. Z výpovědí respondentů lze zjistit, že plnění fyzických testů při přijímacím řízení může pro některé skončit neúspěchem. Stejně tak při základním výcviku ve Vyškově se někteří nováčci mohou setkat s komplikacemi, na které je život v civilním prostředí nedokázal připravit.

Myslíme si, že před vykonáním přijímacího řízení by si každý, kdo hodlá vstoupit do armády, měl řádně zjistit a natrénovat disciplíny, které bude muset splnit při fyzických testech. Stejně tak by si měl budoucí voják z povolání zjistit, co ho čeká při absolvování základního výcviku. Možností je třeba návštěva Dne otevřených dveří na Vojenské akademie ve Vyškově nebo se lze jednoduše zeptat na některém z rekručních středisek, kde mu jistě rádi poradí.

6 Závěr

Cílem bakalářské práce bylo popsat podmínky pro výkon povolání všeobecné sestry v AČR, zjistit její činnost v AČR a průběh přípravy k výkonu povolání. Všechny tyto cíle byly splněny.

V teoretické části se dozvídáme, co vlastně obnáší pracovní náplň všeobecných sester na zdravotnických pracovištích v AČR a jak si udržují a rozšiřují svoji odbornost. Popis nás také seznamuje s výstrojí a výzbrojí, kterou vojenští zdravotníci používají, a jaká technika jim umožňuje transport raněných.

Zajímavou část pak tvoří problematika vojenských zahraničních operací a příprava na ni. Neméně zajímavá je potom část, která popisuje činnost, jakou všeobecné sestry vykonávaly během pandemie covidu-19, dále pak část o tom, jak probíhá vstup do AČR a následný základní výcvik na Vojenské akademii ve Vyškově

Ve výzkumné části se potom šesti respondentů, čtyř mužů a dvou žen, ptáme na otázky, kterými si chceme porovnat shodu s informacemi, které jsme uvedli v teoretické části. Respondentům jsme položili celkem 24 otázek, na které odpověděli a případně svoji odpověď doplnili poznámkou. Odpovědi jsme poté zahrnuli do a tabulek, které jsme doplnili textem.

Výstupem práce je prezentace vytvořená v programu PowerPoint. Do budoucna může tato publikace nastínit potenciálním zájemcům o službu v armádě informace o tom, co je čeká a na co se připravit.

Seznam použité literatury

BEDNÁŘ, Zdeněk et al. 2017. Outplacement v podmínkách rezortu obrany. *Vojenské rozhledy*. **26**(1), 22–39. ISSN 1210-3292.

BOŠTIKOVÁ, Vanda. 2019. The role of the military sector during ebola epidemic in West Africa. *Military Medical Science Letters*. **88**(1), 11–18. DOI 10.31482/mmsl.2018.031.

BURŠÍK, Daniel. 2020. Schopnost vedení vojenských operací Armádou České republiky v tropickém deštném pralese. *Vojenské rozhledy*. **29**(1), 71–84. ISSN 1210-3292.

CAMBEL, John E. 2020. *Tactical Medicine Essentials*. Burlington, MA: Jones and Bartlett Publishers. ISBN 978-12-840-3029-7.

DOSOUDIL, Petr. 2021. Lidské zdroje mobilizace AČR na počátku 21. století. *Vojenské rozhledy*. **30**(1), 52–66. ISSN 1210-3292.

DOSOUDIL, Petr. 2022. Materiální zdroje mobilizace AČR na počátku 21. století. *Vojenské rozhledy*. **31**(1), 71–91. ISSN 1210-3292.

HORÁČEK, Jan M. 2019. Internal medical disciplines in the ministry of defence-the current state and options for further development. *Military Medical Science Letters*. **88**(3), 139–148. DOI 10.31482/mmsl.2019.014.

HRUŠKA, Tomáš. 2016. Aktivní záloha České republiky – současnost a perspektivy. *Vojenské rozhledy*. **25**(57), 118–124, ISSN 1210-3292.

JURENKA, Miroslav. 2019. Příprava občanů k obraně státu. *Vojenské rozhledy*. **28**(3), 117–127. ISSN 1210-3292.

KRÁL, Petr et al. 2018. Úloha mezinárodní spolupráce při rozvoji schopnosti Armády České republiky v oblasti vojenského zdravotnictví. *Vojenské rozhledy*. **27**(3), 105–128. ISSN 1210-3292.

KRAUS, Richard et al. 2015. Vliv změn operačního prostředí na rozvoj schopností vojenského zdravotnictví. *Vojenské rozhledy*. **24**(56), 159–171, ISSN 1210-3292.

KUNČOVÁ, Adéla et al. 2018. Psychická zátěž na zahraničních operacích z pohledu českých vojáků. *Vojenské rozhledy*. **27**(3), 141–153. ISSN 1210-3292

MOTYČKA, Michal. 2018. Turniket. *Areport*. **29**(2), 26–27. ISSN 1211-801X

- NATIONAL ASSOCIATION OF EMERGENCY MEDICAL TECHNICIANS. 2019. *TEEC: Tactical Casualty Care*. Burlington, MA: Jones and Barlett Publishers. ISBN 978-12-844-8387-1.
- PLEVOVÁ, Ilona et al. 2021. *Sestra a akutní stavy od A do Z*. Praha: Grada. ISBN 978-80-271-0890-9.
- PLODR, Michal et al. 2020. *Urgentní péče v poli*. Brno: Univerzita obrany v Brně. ISBN 978-80-7582-159-1.
- SOUMAROVÁ, Jitka et al. 2018. Vývoj tělesné připravenosti vojáků během základního výcviku v Armádě České republiky. *Vojenské rozhledy*. **27**(2), 83–94. ISSN 1210-3292.
- SVOBODA, Jiří. 2018. Rozvoj záchrany odloučených osob ve vojenských operacích. *Vojenské rozhledy*. **27**(1), 107-114. ISSN 1210-3292.
- ŠIKOLOVÁ, Mária et al. 2020. Efektivita jazykového vzdělávání Centra jazykového vzdělávání Univerzity obrany. *Vojenské rozhledy*. **29**(2), 37–48. ISSN 1210-3292.
- ŠÍN, Robin et al. 2017. *Medicína katastrof*. Praha: Galén. ISBN 978-80-7492-295-4.
- ŠVANDA, Richard. 2017. Fyzická připravenost čsl. vojáků první republiky. *Vojenské rozhledy*. **26**(4), 135–138. ISSN 1210-3292.
- TICHÝ, Aleš et al. 2023. Možnosti rozvoje schopností zdravotnického zabezpečení v oblasti ochrany vojsk proti zbraním hromadného ničení. *Vojenské rozhledy*. **32**(1), 98–117. ISSN 1210-3292.
- VOSKA, Michal et al. 2016. Boj zblízka v AČR. *Areport*. **27**(11), 14–15. ISSN 1211-801X.
- VOSKA, Michal et al. 2020. Nové sanitky. *Areport*. **31**(10), 17. ISSN 1211-801X.
- VOSKA, Michal. 2020. Nově pod vedením stříbrných. *Areport*. **31**(9), 22–23. ISSN 1211-801X.
- VOSKA, Michal. 2018. Přípraveni na nejhorší. *Areport*. **29**(2), 2–7. ISSN 1211-801X.
- VOSKA Michal et al. 2019. Vyzkoušej svůj postřeh. *Areport*. **30**(7), 43. ISSN 1211-801X.

Seznam tabulek

Tabulka č. 1 Systematické místo v AČR.....	27
Tabulka č. 2 Lékař na jednotce.....	27
Tabulka č. 3 Hlavní náplň práce	28
Tabulka č. 4 Stáže v nemocnici	28
Tabulka č. 5 Stáže na ZZS	28
Tabulka č. 6 Odborné zdravotnické kurzy	29
Tabulka č. 7 Nezdravotnické kurzy	29
Tabulka č. 8 Pravidelná přezkoušení	30
Tabulka č. 9 Ukázky pro veřejnost	30
Tabulka č. 10 Zkušenosti s AZ	31
Tabulka č. 11 Používání speciálních pomůcek	31
Tabulka č. 12 Výstroj.....	32
Tabulka č. 13 Výzbroj	32
Tabulka č. 14 Technika na transport raněných	33
Tabulka č. 15 Zahraniční vojenské operace.....	33
Tabulka č. 16 Náročnost zahraniční operace	34
Tabulka č. 17 Účast v NRF.....	34
Tabulka č. 18 Nasazení při pandemii covid-19	35
Tabulka č. 19 První krok ke vstupu do AČR.....	35
Tabulka č. 20 Fyzická příprava ke vstupu do AČR	35
Tabulka č. 21 Náročnost fyzických testů	36
Tabulka č. 22 Nejnáročnější část základního výcviku.....	36
Tabulka č. 23 Největší překvapení na základním výcviku	37
Tabulka č. 24 Bojové umění v základním výcviku	37

Seznam příloh

Příloha A: Protokol k výzkumu

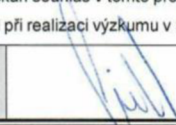
Příloha B: Polostrukturovaný rozhovor

Příloha A

FAKULTA ZDRAVOTNICKÝCH STUDIÍ TUL

PROTOKOL K REALIZACI VÝZKUMU

Jméno a příjmení studenta:	Jakub Cikryt
Osobní číslo studenta:	D19000124
Univerzitní e-mail studenta:	jakub.cikryt@tul.cz
Studijní program:	B5341 Ošetrovatelství
Ročník:	3.
Prohlášení studenta	
Prohlašuji, že v kvalifikační práci ani v publikacích souvisejících s kvalifikační prací nebudu uvádět osobní údaje o respondentech nebo institucích, kde byl výzkum realizován, pokud k tomu není získán souhlas v tomto protokolu. Dále prohlašuji, že budu dodržovat povinnou mlčenlivost o skutečnostech, o kterých jsem se dozvěděl při realizaci výzkumu v rámci osobní ochrany zúčastněných osob.	
Podpis studenta:	
Kvalifikační práce	
Téma kvalifikační práce:	Specifika povolání všeobecné sestry v Armádě České republiky
Kvalifikační práce:	☒ bakalářská ☐ diplomová
Jméno vedoucího kvalifikační práce:	Ing. Barbora Mašková
Metoda a technika výzkumu:	Polostrukturovaný rozhovor
Soubor respondentů:	6 respondentů z AČR
Název pracoviště pro realizaci výzkumu:	AČR
Datum zahájení výzkumu:	Listopad 2021
Datum ukončení výzkumu:	Únor 2022
Finanční zatížení pracoviště při realizaci výzkumu:	☐ ANO ☐ NE
Souhlas vedoucího kvalifikační práce:	☐ souhlasím ☐ nesouhlasím
Podpis vedoucího kvalifikační práce:	
Spolupracující instituce	
Souhlas odpovědného pracovníka instituce s realizací výzkumu:	☐ souhlasím ☐ nesouhlasím
Souhlas s případným zveřejněním názvu instituce v kvalifikační práci a publikacích:	☐ souhlasím ☐ nesouhlasím
Podpis odpovědného pracovníka a razítko instituce:	

Příloha B: Polostrukturovaný rozhovor

Jmenuji se Jakub Cikryt a studuji obor Všeobecná sestra na Fakultě zdravotnických studií v Liberci. Tímto bych Vás chtěl požádat o vyplnění dotazníku, který bude použit pro výzkumnou část bakalářské práce na téma Specifika povolání všeobecné sestry v Armádě České republiky. Za vyplnění dotazníku Vám předem děkuji.

Otázky na téma: Jakou činnost vykoná všeobecná sestra v AČR?

1. Na jakém systematickém místě v rámci AČR působíte?
2. Máte na své jednotce lékaře?
3. Co je hlavní náplní Vaší práce?
4. Absolvujete pravidelné odborné stáže na některém z nemocničních oddělení?
5. Absolvujete pravidelné odborné stáže u ZZS
6. Absolvoval/a jste nějaké odborné zdravotnické kurzy?
7. Absolvoval/a jste kurzy, které zdravotnictvím přímo nesouvisí?
8. Jsou nějaká pravidelná přezkoušení, která musíte každý rok absolvovat?
9. Věnujete se v rámci AČR nějakých ukázek pro veřejnost?
10. Máte zkušenosti s vojáky z aktivních záloh?
11. Používáte v AČR nějaké speciální zdravotnické pomůcky odlišné od civilní záchranné služby?
12. Jakou používáte výstroj?
13. Jakou používáte výzbroj?
14. Jakou používáte zdravotnickou techniku na odsun raněných?
15. Zúčastnil/a jste se nějaké zahraniční operace?
16. Co bylo na zahraniční operaci nejnáročnější?
17. Byl/a jste vyčleněn/a do skupiny sil rychlé reakce (NRF)?
18. Kde jste byl/a nasazen/a při pandemii Covid-19?

Otázky na téma: Jaký je průběh přípravy k výkonu povolání všeobecné sestry v Armádě České republiky?

19. Jaký byl Váš první krok ke vstupu do AČR?

20. Přípravoval/a jste se po fyzické stránce nějak speciálně na vstup do AČR?

21. Byly náročné fyzické testy při přijímacím řízení do AČR?

22. Jaká byla nejnáročnější část základního výcviku ve Vyškově?

23. Co Vás na základním výcviku ve Vyškově nejvíce překvapilo?

24. Absolvoval jste v rámci základního výcviku základy nějakého bojového umění?